

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. IX. 143.

SINNSSYKEASYLENES VIRKSOMHET

1936

OG OPGAVER OVER ANTALL OFFENTLIG FORPLEIEDE SINNSSYKE I 1936.

Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1936

UTGITT AV

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1938

Pris kr. 1.50.

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1936.

- Nr. 77. Mylnor og kvernar i Noreg. Etter uppteljingar i 1927—29. 2. bolken. (*Moulins en Norvège. D'après recensements dans les années 1927—29. II.*)
- 78. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1933. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 79. Norges jernbaner 1934—35. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 80. Skolevesenets tilstand 1932—34. (*Instruction publique.*)
- 81. Norges kommunale finanser 1933—34. (*Finances des communes.*)
- 82. Telegrafverket 1934—35. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 83. Folkemengdens bevegelse 1933. (*Mouvement de la population.*)
- 84. Kriminalstatistikk 1933 og 1934. (*Statistique de la criminalité pour les années 1933 et 1934.*)
- 85. Sjømannstrygden 1933. Fiskertrygden 1933. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 86. Norges handel 1935. (*Commerce.*)
- 87. Fagskolestatistikk 1929/30—1931/32 og 1932/33—1934/35. (*Écoles professionnelles.*)
- 88. Norges fiskerier 1934. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 89. Norges postverk 1935. (*Statistique postale.*)
- 90. Industrierbeidertrygden 1933. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 91. Fengselsstyrets årbok 1926—30. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons.*)
- 92. Det civile veterinærvesen 1934. (*Service vétérinaire civil.*)
- 93. Norges private aktiebanks og sparebanks 1935. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1935.*)
- 94. Folkemengdens bevegelse 1934. (*Mouvement de la population.*)
- 95. Norges bergverksdrift 1935. (*Mines et usines.*)
- 96. Landbruksareal og husdyrhold 1936. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1936. Recensement représentatif.*)
- 97. Rekruttering 1932 og 1933. (*Recrutement.*)
- 98. Meieribruket i Norge 1935. (*L'industrie laitière de la Norvège 1935.*)
- 99. Norges kommunale finanser 1934—35. (*Finances des communes.*)
- 100. Forsikringselskaper 1935. (*Sociétés d'assurances.*)
- 101. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1934. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 102. Syketrygden 1935. (*Assurance-maladie de l'État.*)

Trykt 1937.

- Nr. 103. Sinnssykeasylenes virksomhet 1935. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 104. Norges jernbaner 1935—36. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 105. Norges industri 1935. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 106. Skolevesenets tilstand 1934—35. (*Instruction publique.*)
- 107. Stortingsvalget 1936. (*Élections en 1936 pour le «Storting».*)
- 108. Norges fiskerier 1935. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 109. Telegrafverket 1935—36. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 110. Beitetellingen 1935. (*Pâturage en Norvège 1935.*)
- 111. De spedalske i Norge 1931—35. (*Rapport sur les lépreux en Norvège 1931—35.*)
- 112. Sjømannstrygden 1934. Fiskertrygden 1934. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. IX. 143.

SINNSSYKEASYLENES VIRKSOMHET

1936

OG OPGAVER OVER ANTALL OFFENTLIG FORPLEIEDE SINNSSYKE I 1936.

Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1936

UTGITT AV

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1938

For årene 1873—1929 se «Sinnssykeasylenes virksomhet».
For årene 1930—1934 se «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene».
(For året 1932 se også «Tidsskrift for den norske lægeforening» nr. 17—18
for 1934.)
For året 1935 se «Sinnssykeasylenes virksomhet 1935.»

Innhold.

Innledning.

	Sid
1. Asyl og sykeplasser	3
2. Asylenes belegg	4
3. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl	7
4. Innlagte pasienter som tidligere har vært behandlet i norsk asyl	10
5. Utskrevne pasienter	11
6. Døde	12
7. Sundhetstilstanden	13
8. Sykebehandlingen	13
9. Utdrag av regnskapene	15
10. Tilleggsoppgaver vedkommende sinnssyke innhentet gjennom fylkesmennene og de offentlige læger	16
Résumé en français	18

Tabeller.

Tabell 1. Sinnssykeasyler ved utgangen av 1936	19
— 2. Oversikt over sinnssykeasylenes belegg, inn- og utskrivninger, overbelegg og antall forpleiningsdager	20
— 3. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl. I. Alder ved innleggelsen. II. Alder da de første symptoner ytret sig	21
— 4. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl fordelt etter sykdommens varighet ved innleggelsen	22
— 5. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl. Ekteskapsforhold og barnetall	23
— 6. Hjemstavn for pasienter innlagt for første gang i norsk asyl	24
— 7. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl fordelt etter tidligere levevei	25
— 8. Direkte gjeninnleggelser	26
— 9. Direkte utskrivninger og dødsfall. Fordeling etter utskrivningsmåte	27
— 10. Direkte utskrivninger. Fordeling etter asyl og etter behandlingens varighet og utfall	28
— 11. Direkte utskrivninger. Fordeling etter diagnoser og etter behandlingens varighet og utfall	29
— 12. Pasienter døde på asylene. Dødsårsaker og alder	30
— 13. Arbeidsvirksomheten	32
— 14. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isplasjon	33
— 15. Utdrag av regnskapene	34
Tilleggstabell 1. Antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag etter lov av 5/6 1925 og de samlede utgifter ved deres forpleining for stat og kommune i 1936	38
— 2. Antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag utenfor asyl i 1936 ifølge oppgaver fra de offentlige læger	39
— 3. Antall sinnssykeerklæringer utstedt av de offentlige læger og andre praktiserende læger i 1935 og 1936	40

Table des matières.

Texte.

	Pages
1. Nombre des hospices d'aliénés et nombre des lits	3
2. Aliénés traités dans les hospices	4
3. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien	7
4. Readmissions	10
5. Sorties	11
6. Décès	12
7. L'état sanitaire	13
8. La thérapeutique	13
9. Relevé des dépenses et des recettes des hospices	15
10. Données supplémentaires	16
Resumé en français	18

Tableaux.

Tableau 1. Hospices d'aliénés à la fin de 1936	19
— 2. Aperçu du mouvement de la population internée dans les hospices et le total des journées d'entretien	20
— 3. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien. I, L'âge lors de l'admission. II, L'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes	21
— 4. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par la durée de la maladie lors de l'admission	22
— 5. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien. Etat civil et nombre d'enfants	23
— 6. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par domicile	24
— 7. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par occupation antérieure	25
— 8. Readmissions directes	26
— 9. Sorties directes et décès. Répartition des sorties directes par lieu de destination	27
— 10. Sorties directes. Répartition par hospices et par durée et résultat du traitement	28
— 11. Sorties directes. Répartition par diagnoses et par durée et résultat du traitement	29
— 12. Décès dans les hospices. Causes de décès et âge des patients au décès	30
— 13. Le nombre des aliénés occupés au travail dans les hospices	32
— 14. Application de moyens coercitifs mécaniques et isolation	33
— 15. Relevé des dépenses et des recettes des hospices	34
Annexe 1. Le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'État d'après la loi du 5/6 1925 et les frais totaux de l'entretien de ces aliénés (les frais de l'État et des communes ensemble) en 1936	38
— 2. Le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'État hors des hospices en 1936	39
— 3. Le nombre des personnes déclarées aliénées par les médecins publics et les praticiens en 1935 et 1936	40

FORORD

I de tidligere årganger av «Sinnssykeasylenes virksomhet» er tabellene utarbeidet på grunnlag av ferdige tabeller som er sendt inn fra de forskjellige asylene. I 1936 har man gått over til et nytt system. Istedenfor tabeller sender asylene inn individualkort for alle pasienter som er innkommet eller utgått i årets løp. Dette materiale blir så bearbeidet i Byrået. Overgangen til kortsystemet har gjort det mulig å utarbeide noen flere tabeller.

Følgende tabeller er nye: Tabell 1: Sinnssykeasyler ved utgangen av 1936; tabell 4: Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl fordelt etter sykdommens varighet ved innleggelsen; tabell 8: Direkte gjeninnleggelser; tabell 10: Direkte utskrivninger. Fordeling etter asylene og etter behandlingens varighet og utfall; tabell 11: Direkte utskrivninger. Fordeling etter diagnoser og etter behandlingens varighet og utfall. I tilleggstabell 3 over antallet av utstedte sinnssykeerklæringer er også tatt med opgaver for året 1935 som ikke tidligere er offentliggjort.

Tabeller tilsvarende tabell 1 og 4 finnes i beretningene for 1929 og tidligere år, men ikke i beretningen for 1935.

Det Statistiske Centralbyrå, Oslo, 2. juni 1938.

Gunnar Jahn.

J. E. Backer.

1. Asyler og sykeplasser.

Nombre des hospices d'aliénés et nombre des lits.

Ved utgangen av 1936 var antallet av sinnssykeasyler i landet 23 og antallet av autoriserte sykeplasser 5 992. 6 asyler tilhørte staten, 14 tilhørte en fylkes- eller bykommune eller flere kommuner i fellesskap og 3 var private. En forteg- nelse over asylene finnes i tabell 1.

I tabell a er det gitt en oversikt over veksten i antallet av asyler og syke- plasser siden år 1900. Tallene refererer sig til utgangen av hvert år.

Tabell a. Antall asyler og sykeplasser.

Nombre des hospices et nombre des lits.

År <i>Année</i>	Asyler <i>Hospices</i>	Sykeplasser <i>Nombre des lits</i>		År <i>Année</i>	Asyler <i>Hospices</i>	Sykeplasser <i>Nombre des lits</i>	
		I alt <i>Total</i>	Pr. 10000 <i>innb.hab.</i>			I alt <i>Total</i>	Pr. 10000 <i>innb.hab.</i>
1900	11	1 615	7.2	1932	23	5 749	20.2
1910	17	2 858	12.0	1933	23	5 743	20.1
1920	21	3 976	15.0	1934	23	5 855	20.4
1930	23	5 648	20.1	1935	23	5 885	20.4
1931	23	5 730	20.2	1936	23	5 992	20.7

I løpet av 1936 er flere nybygninger påbegynt: Ved *V e u m* en ny central- bygning med plass til 140 mannlige pasienter, ved *D a l e* en ny kvinneavdeling og ved *V a l e n* en ny mannskoloni og ny kjøkken- og økonomibygning. Den planlagte tuberkulosepaviljong ved *E g e r* er besluttet påbegynt i 1937. *R o t- v o l l* har kjøpt inn eiendommen «Solheim» som ligger like op til asylet, men det er enda ikke bestemt hvad eiendommen skal brukes til. For *B l a k s t a d* foreligger ferdige planer om utvidelse. På *O s l o H o s p i t a l s S i n n s- s y k e a s y l* blev det arbeidet med planer for en ny celleavdeling til avløsning av den gamle «døllhus»-bygning fra 1778, som fremdeles er i bruk.

Av mindre utvidelser og forbedringer kan nevnes:

På *R ø n v i k* har man fortsatt arbeidet med å utbedre veiene og å sette op gjerder. På *R e i t g j e r d e t* har man ved en del forandringer innvunnet 6 nye plasser. Dessuten er påbegynt en utgravning av kjelleren i asylets østre fløi hvorved det vil skaffes plass til lagerrum for forvalteren og til utvidelse av tøkjelleren. I vinterhalvåret er asylets vannledning blitt utbedret. På *S a n d e-*

r u d er opført nytt likhus med obduksjonsrum. På V a l e n blev det nye vaskeriet tatt i bruk. Ved hjelp av den nye bygning blev adskillige rum til sol-siden frigjort, dertil et passe rum til tannlægekantor og et større rum til laboratorium. Det blev også skaffet plass til en ny vevstue på kvinnesiden. Oppussingen av den rolige kvinneavdeling på N e e v e n g å r d e n blev efter planen ferdig i 1936. Det nyinnredede dampbad er man meget fornøiet med. På O p d ø l er det innredet særskilte spisestuer for patientene i den gamle manns-central som blev betraktelig avlastet da den nye mannsavdeling blev tatt i bruk i 1935. Dessuten har man fått et særskilt venteværelse som man tidligere savnet. På Ø s t m a r k e n er en ny arbeidskjeller under den åpne kvinneavdeling utbygget og satt istand. Den er i løpet av året tatt i bruk som sykestue. Vevverkstedet i kjelleren under halvuroilig mannsavdeling er likeledes utvidet og lysforholdene er bedret. På M ø l l e n d a l har man utbygget et arkværelse til oppholdssted for pleierskene. Ved flere asyl er meget reparasjonsarbeide og oppussingsarbeide blitt utført av patientene.

2. Asylenes belegg.

Aliénés traités dans les hospices.

I alle opgaver er som tidligere patienter som er innlagt eller utskrevet flere ganger i årets løp, regnet med ved hver inn- eller utskrivning.

Følgende tabell viser bevegelsen i asylenes belegg i årene 1900—1936. I 1936 var middelbelegget 4 ganger så stort som i 1900. Betraktet under ett har asylene i de senere år arbeidet med et overbelegg på omkring 12 pct. av det autoriserte antall plasser.

Tabell b. Oversikt over bevegelsen i asylenes belegg i årene 1900—1936.

Aperçu du mouvement de la population des hospices.

År Année	Innlagt for første gang i norsk asyl Premières admissions	I alt innlagt Total des admissions	I alt behandlet Total des patients traités	Utskrevne og døde Sorties et décès	Patienter ved årets utgang Patients à la fin de l'année	Antall forpleiningsdager Journées d'entretien	Middelbelegg Moyenne quotidienne des patients traités	Overbelegg i pct. av det aut. antall plasser L'excédent sur la capacité en p.c.
	1	2	3	4	5	6	7	8
1900	?	777	2 484	831	1 653	614 484	1 684	4
1910	769	1 138	3 817	1 012	2 805	999 493	2 738	÷4
1920	860	1 275	5 475	1 142	4 333	1 569 134	4 287	8
1930	1 157	1 765	8 301	1 644	6 657	2 307 900	6 321	12
1931	1 132	1 722	8 379	1 691	6 688	2 341 583	6 415	12
1932	1 242	1 938	8 626	1 816	6 810	2 395 464	6 546	14
1933	1 210	1 980	8 790	1 922	6 868	2 371 233	6 494	13
1934	1 272	1 975	8 843	1 887	6 956	2 377 994	6 511	11
1935	1 337	2 152	9 108	1 957	7 151	2 412 945	6 610	12
1936	1 381	2 219	9 340	2 013	7 357	2 463 724	6 733	12

Anm. I rubrikkene 1—5 er asyl og privatpleie betraktet under ett, mens rubrikkene 6—8 bare omfatter de egentlige asytpatienter. *Les rubriques 1—5 comprennent patients dans les hospices et patients traités en famille sous la surveillance des hospices, tandis que les rubriques 6—8 ne comprennent que les patients dans les hospices.*

Tabell 2 viser antallet av inn- og utskrivninger, middelbelegget o. s. v. ved de enkelte asylter i 1936. Av de 9 370 pasienter som ble behandlet i året var 5 101 eller 54.4 pct. menn og 4 269 eller 45.6 pct. kvinner. Forholdet mellom antallet av mannlige og kvinnelige pasienter var i 1935 nøyaktig det samme.

For offentlig regning i henhold til lov av 5. juni 1925 ble forpleiet 94.8 pct. mot i 1935 94.7 pct.

Plassforholdene har ved de fleste asylter vært meget vanskelige, og fra Eg, Rotvoll, Rønvik, Telemark fylkesasyl og Østmarken fremheves det sterkt at utvidelse eller nybygning er nødvendig. På Eg har alle avdelinger vært overfylt til stadighet og forholdene karakteriseres som nærmest fortvilede. På Rotvoll har det foruten de mottatte 67 syke vært spurt om plass for ialt 63 hvorav 27 måtte direkte avvises. Fra Rønvik berettes at asylnøden der er verre enn noensinne. Forholdene er nå ikke lenger betryggende, hverken for de syke eller personalet. Forpleiningen av sinnssyke utenfor asylet betegnes som helt middelaldersk. En rekke sinnssyke «forvares» tildels i lenker i fyllarrestter, fengsler, sykestuer eller hjemme under kostbart vakt hold. På Telemark fylkesasyl var pasientantallet omtrent som i 1935. Vanskelighetene er dog øket følbart fordi belegget etterhvert er kommet til å bestå av en stadig større prosent vanskelige pasienter. Dette har ført til mindre hyppige utskrivninger slik at asylens effektivitet hvad nymottagelser angår, er avtatt. Det har således i 1936 ikke vært mulig å ta imot flere enn 34 av de 74 pasienter som det ble søkt plass for. Fra Østmarken klages det over at overbelegget i høi grad vanskeliggjør sykebehandlingen. Neevengården måtte også dette år avvise flere mannspasienter fra Sogn og Fjordane, mens pasienter fra Bergen ble mottatt uten ventetid. Dale har likesom Telemark fylkesasyl hatt vanskeligheter med å få utskrevet et tilstrekkelig stort antall pasienter. På Dikemark er et stort antall autoriserte plasser tatt i bruk for personalet, som er øket på grunn av 48 timers uken. Asylet har derfor i realiteten hatt et betydelig overbelegg. Fra Reitgjerdet, Presteseter, Valen og Opdøl opplyses det at man har klart sig uten venteliste.

Som uttrykk for sirkulasjonen ved de forskjellige offentlige asylter har man tidligere brukt forholdet mellom de direkte utskrevne pasienter og middelbelegget. Man har denne gang istedenfor bare de direkte utskrevne tatt summen av de direkte utskrevne og direkte innskrevne. Dessuten har man på grunnlag av tallene i den nye tabell 9 over behandlingstiden beregnet hvor stor prosent av de direkte utskrevne har vært behandlet i kortere tid enn et år. Behandlingens gjennomsnittlige varighet ved de forskjellige asylter har man ikke beregnet fordi det er så stor forskjell på den tid asylene har vært i virksomhet. Asylter med og uten privatpleie er holdt hver for sig.

Tabell c. Oversikt over sirkulasjonen og overbelegget ved asylene i 1936.

La circulation des patients et l'excédent sur la capacité dans les hospices.

	Direkte inn- og utskrivninger i pct. av middelbelegget <i>Admissions et sorties directes en p.c. de la moyenne quotidienne</i>	Direkte utskrevne. Behandlet under 1 år i pct. av alle <i>P.c. des patients directement sortis renvoyés d'après un séjour de moins d'un an</i>	Overbelegget i pct. av aut. antall plasser <i>Pourcentage de l'excédent sur la capacité</i>
<i>Asyler uten privatpleie. Hospices sans traitement en familles sous la surveillance des hospices.</i>			
Gaustad	22.9	36.1	÷4.7
Eg	61.4	55.7	18.7
Dikemark	88.2	67.9	0.3
Veum	36.7	38.9	14.5
Blakstad	43.2	56.9	15.3
Telemark fylkes	20.2	55.0	18.3
Dale	57.4	73.5	16.3
Valen	72.1	70.5	33.0
Neevengården } Rosenberg } Møllendal }	49.6	77.0	5.4
Opdøl	83.2	64.8	16.1
Østmarken	72.4	75.2	27.4
Tils. Total	57.7	65.3	10.4
<i>Asyler med privatpleie. Hospices avec traitement en familles sous la surveillance des hospices.</i>			
Rotvoll	34.9	68.8	9.0
Rønvik	43.7	70.0	28.4
Sanderud	35.5	63.0	15.9
Presteseter	59.9	55.4	24.1
Lier	45.7	67.2	19.2
Tils. Total	43.2	65.1	18.7
Reitgjerdet	6.1	-	32.6
Kriminalasylet	-	-	÷28.6

Blandt de asyler som ikke har privatpleie hadde Dikemark, Opdøl, Østmarken og Valen den største sirkulasjon. Det ser også ut til at behandlingstiden, foruten ved Bergensasylene og Dale, har vært særlig kort ved disse asyler.

Siden man betrakter virksomheten ved selve asylene og asylenes privatpleie under ett, er det å vente at asyler med privatpleie har gjennomgående mindre sirkulasjon. Som det vil sees av tabellen er også forskjellen mellom sirkulasjonen ved disse asyler mindre. Noen sammenheng mellom sirkulasjon og behandlingstid er det her ikke mulig å påvise.

Med undtagelse av Gaustad og Kriminalasylet arbeidet alle offentlige asyler med et større eller mindre overbelegg. Overbelegget var størst ved Valen, Rønvik og Østmarken og minst ved Dikemark og Bergensasylene.

Privatpleien knyttet til asylene blev i 1936 videre utvidet. Ved de 6 asyler som har innført den, blev ved utgangen av 1936 ialt forpleiet 552 pasienter mot ved utgangen av 1935 og 1934 henholdsvis 482 og 405. En oversikt over asylenes privatpleie i 1936 er gitt i tabellen nedenfor:

Tabell d. Oversikt over asylenes privatpleie i 1936.

Nombre de malades traités en familles sous la surveillance des hospices.

Asyl Hospices	Patienter pr. 1/1—1936				Utsatt satt i året Ad- mis- sions	Avgang i året Sorties et décès								Patienter pr. 31/12—1936				Forplei- ningsdager Journées d'entretien
	I alt Total	Derav Dont				Direkte utskre- vet Dir. sortis		Tilbake til asylet Retour- nés à l'hosp.		Til andre asyler Aux autres hospices		Døde Dé- cédés		I alt Total	Derav Dont			
		M	H	K		F	M	K	M	K	M	K	M		K	F		
Rotvoll . . .	49	27	22	8	1	1	-	6	-	-	-	-	51	28	23	18	547	
Rønvik . . .	43	20	23	22	30	8	9	5	11	-	-	-	62	29	33	20	295	
Reitgjerdet .	19	19	-	6	-	1	-	1	-	-	-	-	23	23	-	7	185	
Sanderud . .	52	28	24	7	17	-	4	3	6	-	-	1	62	31	31	21	813	
Prestesetør .	20	10	10	18	9	1	2	5	4	-	-	1	34	22	12	10	727	
Lier	299	173	126	50	42	8	3	33	25	-	-	2	320	182	138	115	598	
I alt. Total	482	277	205	111	99	19	18	53	46	-	-	1	3	552	315	237	194	165

3. Patienter innlagt for første gang i norsk asyl.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

I alt blev i årets løp direkte innlagt 2 077 patienter hvorav 1 057 menn og 1 020 kvinner. Av de direkte innlagte patienter blev 1 381 eller 66.5 pct. innlagt for første gang i norsk asyl. Av disse var 703 eller 50.9 pct. menn og 678 eller 49.1 pct. kvinner, mot i 1935 henholdsvis 49.5 pct. og 50.5 pct.

I tabell 3 er de som blev innlagt for første gang fordelt etter diagnose og etter I: Alder ved innleggelsen og II: Alder da de første symptomer ytret sig.

For å få et klarere uttrykk for de forskjellige sykdommers betydning har man i tabell e regnet ut hvor stor procent av patientene blev innlagt under de forskjellige diagnoser i 1931—1935 og i 1936.

Tabell e. Patientenes fordeling etter diagnoser.

Les patients répartis par diagnoses.

Diagnose Diagnose	1931—1935						1936					
	I alt Total	Derav Dont			I alt Total	Derav Dont						
		M	H	K		F	M	H	K	F		
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	Pct. 5.0	Pct. 5.6	Pct. 4.4	Pct. 5.9	Pct. 5.7	Pct. 6.1						
Psychosis ex constitutione	10.0	7.3	12.8	11.3	10.4	12.2						
Psychosis manico-melancholica	12.0	9.4	14.7	10.3	8.8	12.0						
Schizophrenia	51.3	53.9	48.5	46.6	48.6	44.4						
Psychoses symptomatice	2.4	1.6	3.3	2.9	1.6	4.3						
Psychosis epileptica	1.5	1.9	1.2	1.6	1.7	1.5						
Psychosis alcoholica	1.2	2.2	0.2	1.4	2.1	0.7						
Psychosis ex involutione et senio	7.5	5.8	9.2	10.6	7.5	13.7						
Psychosis syphilogenes	4.9	7.4	2.4	5.8	9.3	2.2						
Psychosis ex vitio cerebri	2.0	2.0	1.8	1.7	2.0	1.5						
Psychoses aliae et male definitae	0.8	0.5	1.1	0.7	0.4	1.0						
Non insani	1.4	2.4	0.4	1.2	1.9	0.4						
I alt. Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0						

Av de patienter som blev innlagt for første gang i 1936 led 46.6 pct. av schizofrenia. De viktigste sykdommer var dernæst: psychosis ex constitutione med 11.3 pct., psychosis ex involutione et senio med 10.6 pct. og psychosis manico-melancolica med 10.3 pct. av de første gangs innlagte. Under diagnosen schizofreni og psychosis manico-melancholica blev det i 1936 innlagt forholdsvis færre og under diagnosene psychosis ex constitutione og psychosis ex involutione et senio forholdsvis flere enn i det foregående femår. De procenttall som er beregnet særskilt for menn og kvinner viser tildels stor forskjell i utbredelsen av de forskjellige sykdommer. At det f. eks. blir innlagt forholdsvis mange flere kvinner enn menn under diagnosen psychosis ex involutione et senio henger selvsagt sammen med kvinnenes store tallmessige overvekt blandt befolkningen i de eldste aldersklasser.

Tabell f viser patientene procentvis fordelt etter den alder i hvilken de første symptomer på sinnssykdom ytret sig. Av de innlagte menn i 1936 var 13.8 pct. blitt syke før de nådde 20 års alderen og 44.1 pct. før de fylte 30 år. De tilsvarende procenter for kvinner var 9.3 og 36.0.

Tabell f. Patientenes aldersfordeling da de første symptomer ytret sig.

Répartition par l'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes.

Alder Age	1931—1935			1936		
	I alt Total	Derav Dont		I alt Total	Derav Dont	
		M	H K F		M	H K F
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
—15 år ans	3.5	4.2	2.7	3.0	3.4	2.5
15—19 - -	8.6	9.4	7.7	8.6	10.4	6.8
20—24 - -	13.5	15.4	11.6	13.7	14.8	12.5
25—29 - -	14.3	15.7	13.0	14.8	15.5	14.2
30—34 - -	13.6	14.5	12.6	11.9	11.7	12.2
35—39 - -	10.2	9.6	10.8	11.1	11.7	10.5
40—44 - -	8.3	7.3	9.3	7.0	6.1	8.0
45—49 - -	6.3	4.9	7.8	5.5	4.4	6.6
50—59 - -	9.0	7.0	11.0	8.1	7.1	9.2
60—69 - -	5.2	4.6	5.8	5.9	5.1	6.6
70—79 - -	2.7	2.4	3.1	4.1	3.0	5.2
80+ - -	0.5	0.6	0.5	0.6	0.1	1.0
Ukjent Inconnu	4.3	4.4	4.1	5.7	6.7	4.7
I alt. Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Ser man på aldersfordelingen ved innleggelsen (tabell g) finner man at i 1936 var 6.1 pct. av mennene og 3.4 pct. av kvinnene under 20 år og henholdsvis 35.9 pct. og 24.7 pct. under 30 år.

Tabell g. Patientenes aldersfordeling ved innleggelsen.
Répartition par l'âge lors de l'admission.

Alder Age	1931—1935			1936		
	I alt Total	Derav Dont		I alt Total	Derav Dont	
		M	H		K	F
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
—15 år ans	0.2	0.2	0.2	0.5	1.0	-
15—19 - -	5.6	6.5	4.7	4.3	5.1	3.4
20—24 - -	11.8	13.8	9.7	11.4	14.6	8.0
25—29 - -	13.5	15.3	11.7	14.2	15.2	13.3
30—34 - -	15.1	16.4	13.8	13.0	13.7	12.2
35—39 - -	12.7	12.6	12.9	13.2	13.2	13.1
40—44 - -	10.4	9.0	11.7	10.3	9.1	11.7
45—49 - -	8.0	7.0	9.0	8.0	7.0	9.0
50—59 - -	11.5	9.0	14.0	12.0	10.4	13.7
60—69 - -	6.7	6.1	7.3	7.0	6.0	8.1
70—79 - -	3.4	3.1	3.8	4.6	3.3	5.9
80+ - -	0.9	0.8	1.0	1.5	1.4	1.6
Ukjent <i>Inconnu</i>	0.2	0.2	0.2	-	-	-
I alt. Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Angående aldersfordelingen under de forskjellige diagnoser henvises til tabell 3.

I tabell 4 er patientene fordelt etter sykdommens varighet ved innleggelsen. Med sykdommens varighet menes her tiden fra siste anfalls begynnelse til innleggelsen. For flere patienters vedkommende har dette selvsagt vært vanskelig eller umulig å opgi. Et par asyler har også i overensstemmelse med den tidligere grupperingsmåte nøiet sig med å opgi den nøiaktige varighet bare i de tilfelle hvor sykdommen har vart i kortere tid enn 2 år. I tabell h som er utarbeidet på grunnlag av tabell 4, har man holdt enkelte diagnoser utenfor. For de sykdommer som er tatt med, antar man at tallene stort sett er riktige.

Tabell h. Sykdommenes varighet ved innleggelsen.
Kumulativ fordeling.

Durée de la maladie lors de l'admission. Répartition cumulative.

Diagnose <i>Diagnose</i>	Varighet under <i>Durée moins de</i>							I alt med kjent varighet <i>Durée connue total</i>
	1 år <i>an</i>	2 år <i>ans</i>	3 år <i>ans</i>	4 år <i>ans</i>	5 år <i>ans</i>	10 år <i>ans</i>	15 år <i>ans</i>	
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Psychosis ex constitutione	53.7	67.3	74.8	80.3	83.0	92.5	96.6	100.0
Psychosis manico-melancholica	83.3	88.4	92.8	95.7	97.1	99.3	99.3	100.0
Schizophrenia	45.9	62.3	72.6	78.6	83.7	91.8	95.9	100.0
Psychoses symptomatae	76.3	84.2	89.5	94.7	97.4	100.0	100.0	100.0
Psychosis alcoholica	40.0	55.0	60.0	70.0	75.0	85.0	90.0	100.0
Psychosis ex involutione et senio	47.3	68.2	77.5	83.4	86.0	96.9	97.7	100.0
Psychosis syphilogenes	40.3	70.8	80.6	86.1	88.9	98.6	100.0	100.0
Psychosis ex vitio cerebri	60.9	73.9	73.9	78.3	82.6	87.0	95.7	100.0

Hurtigst innlagt blev de patienter som led av psychosis manico-melancholica og psychoses symptomatae. De schizophrene patienter blev forholdsvis sent innlagt.

Tabell 5 over ekteskapsforhold og barnetall viser at 64 pct. av mennene var ugifte, 31 pct. gifte og 5 pct. før gifte. Av kvinnene var 56 pct. ugifte, 33 pct. gifte og 11 pct. før gifte. Fordelingen etter ekteskapeleg stilling er naturligvis sterkt avhengig av den alder i hvilken de forskjellige sykdommer optrer. Vi finner således at 84 pct. av de åndssvake, men bare 32.9 pct. av de senile var ugifte.

For 499 patienter eller 36.1 pct. av de innlagte er det opgitt at de har hatt barn. Det samlede barnetall var 1 608, hvorav 758 hadde sinnssyk far og 850 sinnssyk mor. Barnetallet er opgitt særskilt for ugifte og for gifte og før gifte. Av alle ugifte kvinner hadde ca. 8 pct. barn, av ugifte åndssvake kvinner ca. 30 pct. De sinnssykes fruktbarhet sier tabellen ingenting om, da barna ikke er fordelt etter foreldrenes alder og ekteskapenes varighet.

I tabell 5 vil man også finne en fordeling av patientene etter den mest spesifiserte diagnoseliste. Fordelingen på undergruppene er imidlertid ikke fullstendig, da diagnosen for en rekke patienters vedkommende ikke er tilstrekkelig nøiaktig angitt.

I tabell 6 er patientene fordelt etter hjemstavn. Av alle som blev innlagt for første gang var 59.7 pct. opgitt som hjemmehørende i bygdene, 37.7 pct. i byene og 0.4 pct. i utlandet. De resterende 2.2 pct. var enten hjemstavnløse eller hadde ukjent hjemstavn. Angående sinnssykehypypigheten i de forskjellige fylker henvises til sinnssykestatistikken for 1935.

Livsstillingsgruppene i tabell 7 er de samme som før med undtagelse av at alle selvstendige næringsdrivende og høiere funksjonærer er slått sammen og at ingeniører og arkitekter er skilt ut som en egen gruppe. Grupperingen er den gang foretatt av Byrået, mens den tidligere blev foretatt av de forskjellige asyler.

4. Innlagte patienter som tidligere har vært behandlet i norsk asyl.

Readmissions.

I tabell 8 er gitt enkelte opplysninger om direkte innlagte patienter som tidligere har vært behandlet i norsk asyl. Patienter som er blitt innlagt flere ganger i løpet av året er regnet med ved hver innleggelse. Det samlede antall gjeninnlagte var 696, hvorav 354 eller 50.9 pct. menn og 342 eller 49.1 pct. kvinner. Fordelingen på de forskjellige diagnoser viser at 56.6 pct. led av schizofrenia mens henholdsvis 18.2 pct., 10.2 pct. og 4.7 pct. blev innlagt under diagnosene psychosis manico-melancholica, psychosis ex constitutione og psychosis ex involutione et senio. I pct. av alle gjeninnlagte var 76 utskrevet siste gang

i årene 1936—1932, ca. 14 i årene 1931—1927 og ca. 10 i årene før 1927. Av de pasienter som siste gang var utskrevet i 1936 eller 1935 hadde 282 vært utenfor asyl i kortere tid enn 1 år. Disse er i tabellen fordelt etter antall måneder de har vært uten asylbehandling. I pct. av alle gjeninnlagte hadde 41 vært utenfor asyl under 1 år, 27 under 6 måneder, 15 under 3 måneder og 7 under 1 måned.

Dessverre har man enda ikke materiale til å kunne beregne gjeninnleggelseshyppigheten for de forskjellige grupper av pasienter. Man vil bare peke på at de schizophrene og manisk-melankolske i 1936 var forholdsvis sterkere representert blandt de direkte gjeninnlagte enn blandt de direkte utskrevne.

5. Utskrevne pasienter.

Sorties.

Ialt blev i årets løp 1547 pasienter direkte utskrevet og 142 overført til andre asyler. Pasienter som er blitt utskrevet flere ganger i løpet av året, er regnet med ved hver utskrivning.

Av de direkte utskrevne var 801 eller 51.8 pct. menn og 746 eller 48.2 pct. kvinner. Angående de pasienter som avgikk ved døden henvises til avsnittet om de døde.

I tabell 9 er de direkte utskrevne fordelt etter utskrivningsmåte. Denne fordeling er foretatt særskilt for de forskjellige asyler og for de forskjellige diagnoser. I tabellen finner man også en fordeling av de døde etter asyler og diagnoser.

Av de direkte utskrevne pasienter blev 377 eller 24.4 pct. utskrevet med offentlig forpleining i henhold til lov av 5. juni 1925, og 1170 eller 75.6 pct. uten offentlig forpleining i henhold til denne lov.

I 1935 blev 23.8 pct. av de direkte utskrevne utskrevet med offentlig forpleining. Innen gruppene med og uten offentlig forpleining blev utskrevet til sitt eget hjem eller slektninger henholdsvis 29.6 og 73.4 pct., til andre private 62.9 og 20.9 pct. og til sykehus, gamlehjem etc. henholdsvis 7.5 og 5.7 pct.

I tabell 10 og 11 er de direkte utskrevne pasienter fordelt etter behandlingens varighet. Med behandlingens varighet menes varigheten av det siste asylophold. Denne fordeling av pasientene er ikke foretatt tidligere. I tabell 10 er fordelingen etter varighet kombinert med en fordeling etter asyler og i tabell 11 med én fordeling etter diagnosen. I begge tabeller er dessuten oppgitt hvor mange pasienter er utskrevet som sinnssyke og som ikke sinnssyke.

Opgavene for de enkelte asyler er benyttet foran i tabell c, hvor antallet av de pasienter som har vært behandlet under 1 år er satt i forhold til det samlede antall utskrevne. Disse forholdstall antyder at det er en betydelig forskjell mellom asylene hvad behandlingstiden angår. En nærmere analyse skal man ikke her innlate sig på. Ved sammenligningen av tallene for de forskjellige asyler

må man, som tidligere nevnt, være opmerksom på at asylene ikke har vært i virksomhet i like lang tid.

Procenttallene i tabell i er beregnet på grunnlag av fordelingen etter diagnoser i tabell 11.

Tabell i. Behandlingens varighet. Kumulativ fordeling.
Durée du séjour à l'hospice. Répartition cumulative.

Diagnose <i>Diagnose</i>	Varighet under: <i>Durée moins de:</i>						I alt <i>Total</i>
	1/2 år <i>an</i>	1 år <i>an</i>	1 1/2 år <i>ans</i>	2 år <i>ans</i>	5 år <i>ans</i>	10 år <i>ans</i>	
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	48.9	66.7	77.8	83.3	90.0	94.4	100.0
Psychosis ex constitutione	56.2	80.5	85.8	89.3	96.4	98.2	100.0
Psychosis manico-melancholica	56.3	79.0	85.2	88.2	94.8	98.3	100.0
Schizophrenia	35.8	56.0	67.1	72.7	84.2	92.2	100.0
Psychoses symptomaticae	68.2	95.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Psychosis epileptica	47.4	47.4	52.6	63.2	78.9	89.5	100.0
Psychosis alcoholica	60.9	87.0	87.0	87.0	95.7	95.7	100.0
Psychosis ex involutione et senio	55.6	84.4	91.1	93.3	96.7	97.8	100.0
Psychosis syphilogenes	42.0	56.0	64.0	88.0	88.0	96.0	100.0
Psychosis ex vitio cerebri	47.4	73.7	89.5	94.7	100.0	100.0	100.0
Psychosis aliae et male definitae	70.6	88.2	88.2	94.1	100.0	100.0	100.0
Non insani	85.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
I alt. <i>Total</i>	45.1	66.3	75.1	79.7	89.1	94.7	100.0

Ser man bort fra patientene i de to siste grupper, finner man at behandlingstiden var kortest for patienter behandlet for psychoses symptomaticae. Forholdsvis lang var behandlingstiden for patienter som led av schizophrenia, psychosis epileptica og psychosis syphilogenes.

Som tidligere nevnt blev 75.6 pct. utskrevet uten offentlig forpleining i henhold til sinnssykeloven. Herav blev 34.0 pct. utskrevet som ikke sinnssyke. Denne siste gruppe utgjorde 25.7 pct. av alle direkte utskrevne.

6. Døde.

Décès.

I alt døde på asylene i årets løp 324 patienter hvorav 155 eller 47.8 pct. var menn og 169 eller 52.2 pct. var kvinner.

Fordelingen av de døde etter diagnose vil sees av tabell 9. I tabell 12 er de døde fordelt etter dødsårsak kombinert med en fordeling etter asyler og etter alder og kjønn.

Av det samlede antall dødsfall skyldtes 25.0 pct. tuberkulose. De viktigste dødsårsaker var dernæst sykdommer i åndedretsorganene med 17.3 pct. og

sykdommer i hjertet og kretsløpsorganene med 12.7 pct. av alle dødsfall. Antall dødsfall av tuberkulose i pct. av middelbelegget var 12.0 mot i 1935 13.5.

Det inntraff ialt 8 tilfelle av selvmord, hvorav 3 blandt menn og 5 blandt kvinner. Hele 4 tilfelle forekom på samme asyl, nemlig på Østmarken. Av andre voldsomme dødsfall inntraff ialt 5 tilfelle.

I sinnssykestatistikken for 1935 er det foretatt en sammenligning for årene 1929—1932 mellom dødeligheten blandt de asylforpleiede sinnssyke og dødeligheten innen den hele befolkning, som man vil henvise til. Ved disse beregninger blev benyttet en opgave som forelå over aldersfordelingen av de sinnssyke på asylene ved folketellingen i 1930. For å kunne foreta lignende beregninger også for årene mellom folketellingene har Byrådet innhentet oppgaver over aldersfordelingen av asytpatientene ved utgangen av 1937. Dette materiale vil bli benyttet til å foreta dødelighetsberegninger for året 1937.

7. Sundhetstilstanden.

L'état sanitaire.

Den almindelige sundhetstilstand blandt patientene har gjennomgående vært god. Av epidemiske sykdommer har det som vanlig forekommet en del influensa. Ellers er det meldt om en epidemi av akutt enteritt på R o t v o l l, en diarréepidemi på S a n d e r u d og en liten epidemi av skarlagensfeber på Ø s t m a r k e n. Epidemien på Sanderud skyldtes antagelig at vannrenseanlegget en tid var i ulage.

Arbeidet med å opspore nye tilfelle av tuberkulose drives systematisk ved flere asyls. På D a l e blev en systematisk undersøkelse satt igang i 1936, og det blev konstatert flere aktive tilfelle som man før ikke kjente til. Fra Ø s t m a r k e n opplyses at asylet savner en avdeling hvor smittfarlige tuberkulose patienter kan isoleres, og at man har under overveielse å få planlagt en slik.

Fra V a l e n og R ø n v i k meldes at det arbeides med bedring av kostholdet efter at dette har vært gjennomgått av en husholdningseksperter fra Universitetets hygieniske institutt.

8. Sykebehandlingen.

La thérapeutique.

Angående behandlingen av de syke meddeles følgende korte utdrag av asylenes beretninger:

R o t v o l l (dr. Konrad Aas). For behandlingens vedkommende kan bemerkes at det hos en del patienter er forsøkt sulfosinbehandling, men hittil ikke med noen sikker effekt.

R ø n v i k (dr. Ottar Lingjærde): I terapeutisk hensikt har vi drevet endel forsøk med sulfosin og pyriferyler — i 2 tilfelle med overraskende godt resultat —

samt med photodyn (ved depresjon). Den av dr. Gjessing anbefalte eggehvite- og saltfattige diett har vi anvendt i 18 tilfelle av schizofreni. Forøvrig anvender vi stadig ved apati og stupor thyreoidea efter den av mig lanserte metode (forsering til lette hyperthyr. symptomer) — i en del tilfelle uten resultat, i mange med godt resultat. Videre bruker vi i alle amentielle tilfelle og ved utpreget aktiv fase sukkerbehandling — eventuelt glucose intravenøst. Jeg er blitt mer og mer overbevist om at underernæring og feilnæring spiller en rolle særlig for schizofreniens forløp og at dette spørsmål fortjener den største oppmerksomhet.

D i k e m a r k (dr. E. Härne): Av therapeutiske nyrehvervelser er å nevne **S a k e l s i n s u l i n s j o k k t e r a p i** som har vært drevet i særlig stor utstrekning på kvinneavdelingen. I motsetning til de fleste steder i utlandet har vi vesentlig tatt opp til behandling eldre tilfelle hvor andre terapiformer hittil har vist seg uten synderlig effekt. Ennu er antallet av behandlede patienter for lite, og fremfor alt observasjonstiden for kort til at man kan komme til en endelig dom over hvad insulinterapi kan yde, men vi har fått et overveiende gunstig inntrykk av hvad man kan opnå. Foruten insulinjokkbehandlingen har vi i likhet med de senere år drevet en nokså utstrakt **b e h a n d l i n g m e d t h y r o x i n o g t h y r o i d e a**. Ihvertfall foreløbig har insulin- og thyroxinbehandlingen for oss hver sitt indikasjonsområde. Med insulin blir som regel behandlet kroniske kasus, som tidligere ikke har reagert på andre therapeutiske inngrep, eller hvor resultatene har vært lite tilfredsstillende og lite varige, mens thyroxinets egentlige gebet synes fortrinnsvis å være katatonier med mer eller mindre utpreget periodisk forløp. Ellers har behandlingen vært drevet efter samme linjer som tidligere, og regelen har som tidligere vært at man ikke har satt inn med noen spesifikk behandling før patienten har fått alle sine kroniske infeksjonsfoci fjernet. **L a b o r a t o r i e n e** har vært drevet som før og de **b a k t e r i o l o g i s k e u n d e r s ø k e l s e r** er utført omtrent i samme utstrekning som tidligere. **R ø n t g e n u n d e r s ø k e l s e** har vært drevet i mere utstrakt målestokk.

L i e r (dr. G. Rohde Moe). Driften ved det serologiske laboratorium har i løpet av de siste år utviklet seg derhen at det foruten at vanlige **k l i n i s k e b l o d u n d e r s ø k e l s e r** benyttes mere og mere, nu utføres rutinemessige **s e r o r e a k s j o n e r p å l u e s** på samtlige nyinnkomne patienter og spinalveskeundersøkelser for alle sikre og tvilsomme, seropositive og forøvrig efter klinisk indikasjon.

T e l e m a r k f y l k e s a s y l (dr. Leif Lüdemann): Foruten den rent kurmessige behandling av de syke prøver man såvidt mulig å få rettet på legemlige lidelser der kan tenkes å spille en rolle for patientenes psychose. Man har således sin oppmerksomhet henvendt på focalinfeksjoner, endokrine forstyrrelser og almenlidelser ellers. Hos nyinnkomne gjøres i den anledning konsekvent blodundersøkelser og basalstoffskifteundersøkelse, likesom man ofte benytter sig av tannlægehjelp.

En oversikt over arbeidsvirksomheten er gitt i tabell 13. Det gjennomsnittlige daglige antall arbeidende syke i prosent av middelbelegget ved de enkelte asyler varierte fra 29 til 76. For alle asyler under ett var procenten omtrent den samme som i 1935, nemlig 54.5 mot 54.4.

Ved flere asyler hindrer mangelen på arbeidsrum en videre utvikling av arbeidsvirksomheten.

I tabell 14 finner man oppgaver over bruken av mekaniske tvangsmidler og isolasjon.

Mekaniske tvangsmidler måtte brukes ved 17 asyler, men i meget forskjellig utstrekning. Ved alle asyler underrett blev mekaniske tvangsmidler brukt i et tidsrum av 230 timer, mot i 1935 i 225 timer pr. 10 000 forpleiningstimer. Fra Dikemark opplyses at når bruken av tvangsmidler på mannssiden er noe større og på kvinnesiden bare en ubetydelighet mindre enn i 1935, skyldes dette de mange insulinkurer, særlig på kvinnesiden. Under de tildels voldsomme uroturer under det hypoglycaemiske sjokk, må man legge patientene i belte for å forebygge at de beskadiger sig selv.

Isolasjon blev i større eller mindre utstrekning brukt ved alle asyler. Årsaken var i de aller fleste tilfelle uro. Gjennomsnittlig blev isolasjon brukt i et tidsrum av 280 dager mot i 1935 241 dager pr. 10 000 forpleiningsdager.

9. Utdrag av regnskapene.

Relevé des dépenses et des recettes des hospices.

Tabell 15 er oppstillet på grunnlag av innsendte regnskapsutdrag fra hvert enkelt asyl. Under utgifter er ikke tatt med ekstraordinære utgifter, heller ikke forrentning og amortisasjon av anleggsomkostningene e. l. Under lønninger er opført den totale lønn, d. v. s. kontorlønn + emolumentfradrag. Hvad personalet betaler for emolumenter er ført til inntekt under denne post.

Tabellen viser som tidligere stor forskjell mellom de enkelte asyler både hvad utgifter og inntekter angår, noe som for en del skyldes lokale forhold og asylenes forskjellige karakter, tildels kanskje også regnskapenes oppstilling.

Holder man sig til de almindelige offentlige asyler, finner man at nettoutgiftene pr. forpleiningsdag var minst ved Telemark fylkesasyl, Presteseter og Dale med henholdsvis kr. 2.46, 2.58 og 2.60, og størst ved Dikemark, Rotvoll og Neevengården med henholdsvis kr. 5.43, 3.73 og 3.73.

Matøret (utgiftene til kosthold pr. bospist individ pr. dag) var blandt de almindelige offentlige asyler lavest ved Rotvoll med kr. 0.58, Østmarken kr. 0.60, Valen kr. 0.61 og Rønvik kr. 0.62. Høiest var matøret ved Presteseter med kr. 0.85, Dikemark kr. 0.83, Rosenberg kr. 0.83 og Neevengården kr. 0.81.

På grunn av prisstigningen var utgiftene gjennemgående høiere enn i 1935.

10. Tilleggsoppgaver vedkommende sinnssyke innhentet gjennom fylkesmennene og de offentlige læger.

Données supplémentaires.

I tilleggstabell 1 er det meddelt oppgaver som er innhentet gjennom fylkesmennene over antallet av sinnssyke forpleiet med statsbidrag i 1936 og over de samlede forpleiningsutgifter for stat og kommune. Oppgaven i denne tabell over antallet av pasienter forpleiet med statsbidrag på asyl stemmer ikke med oppgaven fra asylene (tabell 2, rubr. 22). Dette skyldes at enkelte pasienter på grunn av overflytninger og gjeninnleggelser er regnet med flere ganger i asylenes oppgaver og at utlendinger og hjemstavnløse sinnssyke ikke er tatt med i oppgavene fra fylkesmennene.

Ifølge fylkesmennenes oppgaver var statens og kommunenes samlede forpleiningsutgifter i 1936: kr. 12 725 141 mot i 1935: kr. 11 908 789. Regnes statens utgifter til forpleining av hjemstavnløse sinnssyke med, var utgiftene i 1936 kr. 13 014 464. Til ubemidlede sinnssykes transport blev av staten anvendt et beløp på kr. 21 326.

I tilleggstabell 2 over sinnssyke forpleiet utenfor asyl er bare tatt med sinnssyke som forpleies med statsbidrag, da de oppgaver som de offentlige læger kan skaffe over sinnssyke som forpleies for forsorgsvesenets regning eller for privat regning, er meget usikre. I følgende oversikt er derfor også foruten asylpasienter bare tatt med de sinnssyke utenfor asyl som forpleies med statsbidrag.

Tabell j. Antall sinnssyke forpleiet på asyl og antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag utenfor asyl.

Le nombre des aliénés traités dans les hospices et le nombre des aliénés traités partiellement à la charge de l'État hors des hospices.

Ved utgangen av året: A la fin de l'année:	På asyl <i>Dans les hospices</i>			Forpleiet med statsbidrag utenfor asyl ¹ <i>Traités partiellement à la charge de l'état hors des hospices¹</i>			I alt Total	Derav Dont			Pr. 10 000 innb. habitants		
	I alt Total	M H	K F	I alt Total	M H	K F		M H	K F	I alt Total	M H	K F	
1933	6 870	3 868	3 002	5 074	2 271	2 803	11 944	6 139	5 805	41.9	44.1	39.8	
1934	6 958	3 864	3 094	5 328	2 395	2 933	12 286	6 259	6 027	42.9	44.7	41.2	
1935	7 153	3 943	3 210	5 551	2 541	3 010	12 704	6 484	6 220	44.2	46.1	42.3	
1936	7 357	4 042	3 315	5 807	2 680	3 127	13 164	6 722	6 442	45.6	47.6	43.7	

¹ Tallene er rettet. *Les chiffres sont corrigés.*

Antallet av sinnssyke utenfor asyl som forpleies for forsorgsvesenets regning og for privat regning ved utgangen av 1936, er av lægene anslått til henholdsvis ca. 1300 og ca. 600; men disse tall er antagelig for små.

Tilleggstabell 3 gir opplysninger om antallet av utstedte sinnssykeerklæringer i årene 1935 og 1936. Antallet er steget fra 1889 i 1935 til 2001 i 1936. Tilsvarende tabell for 1934 og tidligere år er trykt i innledningen til Byråets publikasjon «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene».

Résumé.

A la fin de 1935 il y avait 23 hospices destinés au traitement des maladies mentales, dont 6 hospices nationaux, 14 hospices départementaux ou municipaux et 3 hospices privés. Le nombre total des lits disponibles dans ces hospices était de 5992 ou 2.07 par 1000 de la population totale. Les noms des hospices et leur capacité se voient du tableau 1. Le tableau a dans le texte fait voir le développement depuis 1900.

Dans le tableau 2 se trouve un relevé du mouvement de la population des hospices d'aliénés en 1936. Le nombre des aliénés internés à la fin de 1936 était de 7357. Les données les plus importantes pour les années 1900, 1910, 1920 et 1930—1936 se voient du tableau b. Dans tableau c sont rendus des renseignements sur la circulation des malades et le pourcentage de l'excédent des malades traités sur la capacité dans les différents hospices.

Les tableaux 3—7 font connaître la répartition des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien suivant le genre de la maladie mentale, le sexe, l'état civil, l'âge lors de l'admission, l'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes, la durée de la maladie lors de l'admission, domicile et occupation antérieure. En pour-cent de tous les premières admissions 46.6 étaient classées dans le groupe schizophrenia, 11.3 dans celui de psychosis ex constitutione, 10.6 étaient atteints de psychosis ex involutione et senio et 10.3 de psychosis manico-melancholica. Voir aussi les tableaux e—h dans le texte.

Le tableau 8 donne une répartition par sexe, diagnose et année de sortie des readmissions directes, c'est-à-dire readmissions non compris les transferts. Le nombre total était de 696.

1871 aliénés ont quitté les hospices ou sont décédés en 1936. Le nombre des décès était de 324. En tableau 9, 10 et 11 les sorties directes sont réparties par sexe, diagnose etc. Le tableau 12 classifie les décédés par cause de décès, âge et sexe. Le tableau i dans le texte donne une répartition cumulative après la durée du séjour à l'hospice. La cause de décès la plus fréquente dans les hospices était la tuberculose. 25.0 pour-cent des décès survenus sont dus à cette maladie. Les maladies de l'appareil respiratoire ont enlevé 17.3 pour-cent et les maladies du coeur et de l'appareil circulatoire 12.7 pour-cent des décédés.

Le tableau 13 donne le nombre des aliénés occupés au travail dans les hospices et le tableau 14 fait voir l'application de moyens coercitifs.

Du tableau 15 se voit la répartition des dépenses et des recettes des hospices au cours de l'année.

Le tableau supplémentaire 1 renseigne sur le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'Etat et sur les dépenses occasionnées par l'entretien de ces aliénés. Du tableau supplémentaire 2 se voit le mouvement des aliénés traités hors des hospices et dont l'entretien est partiellement à la charge de l'Etat. Le tableau supplémentaire 3 montre le nombre des personnes déclarées aliénées pendant les années 1935 et 1936.

En tableau j dans le texte le nombre total des aliénés dans les hospices et des aliénés traités partiellement à la charge de l'Etat hors des hospices à la fin de 1936 est calculé à 13 164 ou 45.6 par 10 000 habitants. Le nombre des aliénés hors des hospices entretenus en 1936 par l'assistance publique ou par fonds privés est calculé à 1900, mais comme les données reçues sur ces malades ne sont pas complètes, leur nombre sera sans doute plus élevé.

Tabell 1. Sinnssykeasyler ved utgangen av 1936.

Hospices d'aliénés à la fin de 1936.

Navn Nom	Eier Possession de	Adresse Adresse	Autoriserte plasser Capacité		
			Ialt Total	M H	K F
Gaustad asyl	Staten. <i>l'État</i>	Vinderen pr. Oslo . .	600	300	300
Eg sinnssykeasyl . .	— —	pr. Kristiansand . . .	284	154	130
Rotvoll asyl	— —	pr. Trondheim	300		
Rønvik asyl	— —	pr. Bodø	164	143	121
Reitgjerdet asyl . . .	— —	pr. Trondheim	135	135	-
Kriminalasylet	— —	pr. Trondheim	35	35	-
Dikemark sykehus . .	Oslo by	Asker	792	349	443
Veum sykehus	Østfold fylke	Glemmen pr. Fredrikstad	200	110	90
Blakstad asyl	Akershus fylke	Asker	235	140	95
Sanderud sykehus . .	Hedmark fylke	Hjellum pr. Hamar . .	340	194	146
Presteseter sykehus . .	Opland fylke	Reinsvoll st. pr. Gjøvik	191	106	85
Lier asyl	Buskerud og Østfold fylker og byer	Lier	552	276	276
Telemark fylkesasyl .	Telemark fylke	Faret pr. Skien	213	103	110
Kristiansands asyl . .	Kristiansand by	Kristiansand	32	13	19
Dale asyl	Rogaland fylke og Stavanger by	pr. Stavanger	355	205	150
Valen sjukehus	Hordaland fylke	Valen i Sunnhordland	270	146	124
Neevengården sykehus	Bergen by	Bergen	322	126	196
Rosenbergsinnssykeasyl	— »	—	120	120	-
Opdøl sykehus	Møre fylke	Hjelset pr. Molde . . .	267	146	121
Østmarken sykehus . .	Sør- og Nord-Trøndelag fylker og Trondheim by	pr. Trondheim	230	115	115
Oslo hospitals sinnssykeasyl	Oslo hospital	Oslo	63	-	63
Dr. Dedichens privatklinikkk	Privat	Østre Aker Landpost . .	¹ 112	54	54
Møllendals asyl	—	pr. Bergen	80	45	35

¹ 4 plasser for menn eller kvinner efter behovet. *4 lits pour hommes ou femmes selon l'exigence.*

Tabell 2. Oversikt over sinnssykeasylenes belegg, inn- og utskrivninger, overbelegg og antall forpleiningsdager.

Aperçu du mouvement de la population internée dans les hospices et le total des journées d'entretien.

Asyl Hospice	Tilbakeleggende ^{1/1} 1936			Innkomet i 1936 Admissions				Utgått i 1936 Sorties et décès						Tilbakeleggende ^{31/12} 1936				Middelbelegg Moyenne quotidienne	Autoriserte plasser Capacité	Overbelegg L'excédent sur la capacité	Forpleinings- dager Journées d'entretien	I alt behandlet		
	I alt Total	Derav Dont			Direkte Adm. dir.		Overfl. Transferts		Direkte Sorties dir.		Overfl. Transferts		Døde Décès		I alt Total	Derav Dont						A	B	
		M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M		H	K							F
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					18	19	20
Gaustad	582	321	261	38	21	14	4	45	27	9	4	8	3	563	311	252	572	600	÷	28	209401	82	577	
Eg	335	181	154	59	51	2	1	51	46	1	1	5	4	340	185	155	337	284	53	123167	26	422		
Rotvoll	377	199	178	35	31	1	-	24	24	-	-	7	9	380	204	176	327	300	27	119559	19	425		
Rønvik	375	200	175	47	51	5	-	27	23	2	-	8	10	408	215	193	339	264	75	124127	7	471		
Reitgjerdet	199	199	-	10	-	15	-	1	-	7	-	6	-	210	210	-	179	135	44	65394	2	222		
Kriminalasylet	24	24	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	27	27	-	25	35	÷	10	9329	-	27	
Dikemark	793	375	418	181	183	13	13	182	154	1	1	19	28	798	367	431	794	792	2	290783	79	1104		
Veum	230	134	96	28	20	1	-	19	17	1	-	9	7	226	134	92	229	200	29	83706	9	270		
Blakstad	272	159	113	23	36	15	4	31	27	4	8	3	6	271	159	112	271	235	36	99119	20	330		
Sanderud	441	259	182	40	46	2	2	23	31	1	1	7	7	461	270	191	394	340	54	144167	21	510		
Presteseter	255	150	105	45	41	-	-	31	25	1	-	4	7	273	159	114	237	191	46	86682	24	317		
Lierasylet	949	516	433	93	89	9	11	62	57	15	8	16	16	977	525	452	658	552	106	240735	47	1104		
Telemark fylkes	250	139	111	17	14	2	1	13	7	1	-	5	6	252	139	113	252	213	39	92056	9	275		
Kristiansands	25	13	12	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	26	13	13	25	32	÷	7	9217	-	26	
Dale	409	212	197	73	62	4	-	55	47	2	-	8	9	427	224	203	413	355	58	151268	19	529		
Valen	345	204	141	86	61	-	-	65	47	5	-	9	7	359	211	148	359	270	89	131268	6	486		
Neevengården	347	158	189	69	89	-	-	51	55	7	-	10	14	368	159	209	355	322	33	130091	13	492		
Rosenberg	105	105	-	2	-	7	-	7	-	-	-	2	-	105	105	-	105	120	÷	15	38478	1	113	
Opdøl	302	153	149	54	70	2	-	29	59	3	-	10	9	318	167	151	310	267	43	113277	9	419		
Østmarken	294	146	148	72	69	-	1	56	61	3	1	10	13	292	149	143	293	230	63	107340	14	422		
Oslo hospitals	77	-	77	-	10	-	1	-	6	-	-	-	5	77	-	77	77	63	14	28102	14	74		
Dedichens	75	44	31	85	75	8	1	29	33	40	15	9	9	109	59	50	92	112	÷	20	33518	63	181	
Møllendal	90	50	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90	50	40	90	80	10	32940	-	90		
I alt Total	7151	3941	3210	1057	1020	103	39	801	746	103	39	155	169	7357	4042	3315	6733	5992	741	2463724	484	8886		

A. Forpleiet for privat regning eller for forsorgsvesenets regning. *Total des malades traités entretenus par fonds privés ou par l'assistance publique.*

B. Forpleiet for offentlig regning etter lov av 5. juni 1925. *Total des malades traités entretenus pour compte publique d'après la loi du 5 juin 1925.*

Anm. Rubrikk 1—16, 21 og 22 omfatter pasienter på asyl og i asylenes privatpleie. Rubrikk 17—20 omfatter bare pasienter på asyl.

Les rubriques 1—16, 21 et 22 comprennent patients dans les hospices et patients traités en familles sous la surveillance des hospices. Les rubriques 17—20 ne comprennent que les patients dans les hospices.

Tabell 3. Patienter innlagt for første gang i norsk asyl.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

I. Alder ved innleggelsen. L'âge lors de l'admission.

Diagnose Diagnose	I alt Total	Derav Dont		15 år — 15 ans		15—19 år ans		20—24 år ans		25—29 år ans		30—34 år ans		35—39 år ans		40—44 år ans		45—49 år ans		50—59 år ans		60—69 år ans		70—79 år ans		80 år + 80ans+		Ukjent Inconnu		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
		Idiotia et psychosis ex imbecillitate	81	40	41	1	-	3	2	10	4	7	6	3	7	6	6	4	9	3	2	3	2	-	1	-	2	-	-	-
Psychosis ex constitutione	156	73	83	1	-	2	4	4	6	10	11	11	9	13	11	8	11	7	9	14	17	3	4	-	1	-	-	-	-	
Psychosis manico-melancholica	143	62	81	-	-	5	6	9	6	4	7	9	8	2	7	6	11	3	10	14	18	10	7	-	1	-	-	-	-	
Schizophrenia	643	342	301	4	-	22	9	72	33	79	58	59	46	49	50	28	37	13	26	14	37	2	5	-	-	-	-	-	-	
Psychoses symptomatae	40	11	29	-	-	1	-	3	1	6	-	6	6	3	1	3	2	3	1	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
Psychosis epileptica	22	12	10	1	-	1	1	2	-	2	2	2	2	1	3	2	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Psychosis alcoholica	20	15	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	3	1	-	1	4	1	4	1	1	-	1	-	-	-	-	-	
Psychosis ex involutione et senio	146	53	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	4	10	18	34	21	35	10	11	-	-	
Psychosis syphilogenes	80	65	15	-	-	-	-	1	-	1	-	8	1	12	6	15	5	11	1	11	2	6	-	-	-	-	-	-	-	
Psychosis ex vitio cerebri	24	14	10	-	-	1	-	1	2	-	-	1	-	1	1	-	1	2	3	5	2	2	1	1	-	-	-	-	-	
Psychoses aliae et maledefinitae	10	3	7	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	1	-	1	1	-	1	-	1	-	2	-	1	-	-	-	
Non insani	16	13	3	-	-	2	-	4	-	-	-	2	2	-	-	-	-	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
I alt Total	1381	703	678	7	-	36	23	103	54	107	90	96	83	93	89	64	79	49	61	73	93	42	55	23	40	10	11	-	-	

II. Alder da de første symptomer ytret sig. L'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes.

Idiotia et psychosis ex imbecillitate	81	40	41	9	13	6	3	7	4	3	1	1	5	2	6	1	2	1	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	7	6
Psychosis ex constitutione	156	73	83	1	-	5	4	7	11	11	13	12	10	15	11	4	8	7	8	6	13	2	3	-	-	-	-	-	3	2
Psychosis manico-melancholica	143	62	81	2	2	7	6	8	10	6	12	8	8	4	5	6	9	1	9	11	10	8	5	-	1	-	-	1	4	
Schizophrenia	643	342	301	10	2	52	27	77	52	81	59	45	44	35	42	17	26	8	14	4	20	1	1	-	1	-	-	12	13	
Psychoses symptomatae	40	11	29	-	-	1	1	4	1	7	2	5	4	3	1	2	2	3	-	3	-	3	-	1	-	-	-	-	-	
Psychosis epileptica	22	12	10	2	-	2	3	2	3	-	2	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	
Psychosis alcoholica	20	15	5	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	3	2	2	-	3	1	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
Psychosis ex involutione et senio	146	53	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	5	8	10	22	32	19	33	1	7	2	4	
Psychosis syphilogenes	80	65	15	-	-	-	-	1	-	3	-	9	6	16	2	12	4	5	1	12	2	2	-	-	-	-	-	5	-	
Psychosis ex vitio cerebri	24	14	10	-	-	1	2	1	1	-	-	2	1	1	-	-	1	3	2	3	3	1	-	1	-	-	1	-	-	
Psychoses aliae et maledefinitae	10	3	7	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	
Non insani	16	13	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	2	
I alt Total	1381	703	678	24	17	73	46	104	85	109	96	82	83	82	71	43	54	31	45	50	62	36	45	21	35	1	7	47	32	

Tabell 4. Patienter innlagt for første gang i norsk asyl fordelt etter sykdommens varighet ved innleggelsen.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par la durée de la maladie lors de l'admission.

Asyl Hospice	I alt Total		Varighet i hele år. <i>Années entières de durée.</i>																	
			0		1		2		3		4		5—9		10—14		15 +		Ukjent Inconnu	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
Gaustad	30	20	15	9	1	6	1	-	1	1	3	1	2	1	-	-	3	-	4	2
Eg	36	32	18	13	4	6	8	4	-	5	1	-	2	2	-	-	1	1	2	1
Rotvoll	19	18	9	9	1	2	4	4	1	-	2	-	-	3	1	-	-	-	1	-
Rønvik	40	42	19	22	2	8	1	-	-	1	1	-	5	2	1	4	-	-	11	5
Reitgerdet	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dikemark	109	116	31	37	23	20	15	10	8	8	6	5	6	15	7	7	6	5	7	9
Veum	27	18	12	12	2	1	1	1	3	-	1	1	1	1	1	1	2	1	4	-
Blakstad	21	25	9	6	3	4	-	1	2	2	-	2	5	7	2	1	-	-	-	2
Sanderud	26	32	6	10	6	4	4	2	2	3	-	1	2	3	2	3	3	3	1	3
Presteseter	28	34	12	20	3	3	-	3	2	-	1	1	3	1	1	-	2	3	4	3
Lierasylet	62	63	20	31	7	5	9	2	3	6	2	3	8	5	2	3	-	3	11	5
Telemark fylkes	13	9	8	5	1	2	1	-	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dale	43	40	32	27	3	4	1	3	2	1	3	1	-	1	-	-	-	1	2	2
Valen	64	38	31	24	12	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	16	11
Neevengården	45	57	22	20	5	12	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	25
Rosenberg	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Opdøl	36	42	11	15	9	9	-	4	4	3	3	1	3	3	1	2	4	3	1	2
Østmarken	37	33	18	22	5	1	1	1	2	2	2	1	3	3	3	3	2	-	1	-
Oslo hospitals	-	8	-	2	-	1	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1
Dedichens	63	51	36	33	8	5	11	2	2	2	3	-	5	-	1	1	-	-	2	3
Møllendal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt . Total	703	678	311	317	96	96	67	37	33	37	29	17	41	55	22	25	25	20	79	74

Diagnose																					
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	10	5	6	3	1	2	1	2	1	1	1	1	3	3	4	5	3	12	18		
Psychosis ex constitutione	36	43	9	11	7	4	2	6	3	1	5	9	2	4	3	2	6	3			
Psychosis manico-melancholica	49	66	5	2	3	3	1	3	-	2	2	1	-	-	-	1	2	3			
Schizophrenia	142	126	44	52	43	17	18	17	20	10	22	25	14	10	12	12	27	32			
Psychoses symptomaticae	6	23	-	3	1	1	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2			
Psychosis epileptica	3	1	1	-	1	-	1	1	-	-	1	1	1	4	-	1	4	2			
Psychosis alcoholica	7	1	2	1	1	-	2	-	1	-	-	2	-	1	2	-	-	-			
Psychosis ex involuione et senio	24	37	7	20	4	8	4	4	1	2	5	9	-	1	2	1	6	11			
Psychosis syphilogenes	23	6	19	3	6	1	3	1	2	-	4	3	1	-	-	-	7	1			
Psychosis ex vitio cerebri	9	5	3	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1	1	-	-	1			
Psychosis aliae et male definitae	2	4	-	1	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-			
Non insani	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	3	

Tabell 5. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl. Ekteskapsforhold og barnetall.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien. État civil et nombre d'enfants.

Diagnose Diagnose	I alt Total	Derav Dont				Ugifte Célibataires				Gifte Mariés				Enke- menn og enker Veufs et veuves				Fraskilte Divorcés				Antall syke som har hatt barn Nombre d'aliénés ayant des enfants												Antall levendefødte barn Nombre des enfants nés-vivants							
																		Ugifte foreldre ²				Gifte og før gifte for. ³				Ugifte foreldre ²				Gifte og før gifte for. ³											
		M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	Sims- syk far ⁴	Sims- syk mor ⁵	Sims- syk far ⁴	Sims- syk mor ⁵				
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	81	40	41		37	31		3	9		-	1		-	-		-	12	3	9		-	16	20	34																
herav ¹ dont: Kryptogenetiske	36	16	20																																						
Med grovere hjerneskader	1	1	-																																						
Kretiner og mongoloide	-	-	-																																						
Psychosis ex constitutione	156	73	83		33	44		36	31		2	6		2	2		4	4	34	29		9	4	147	90																
herav ¹ dont: Paranoiske	27	21	6																																						
Depressive	51	23	28																																						
Hysteriforme	43	10	33																																						
Psychosis manico-melancholica	143	62	81		28	30		31	44		2	4		1	3		-	1	28	46		-	1	109	163																
herav ¹ dont: Melankoli	52	22	30																																						
Mani og sirkulære former	29	15	14																																						
Konstitusjonell opstemthet resp. depresjon	1	-	1																																						
Schizophrenia	643	342	301		283	201		50	82		4	9		5	9		5	9	51	78		6	10	136	230																
Psychoses symptomaticeae	40	11	29		3	15		8	13		-	1		-	-		-	-	6	13		-	-	16	32																
herav ¹ dont: Ved infeksjoner	16	4	12																																						
Ved intoksikasjoner	18	6	12																																						
Ved endokrine forstyrrelser	1	-	1																																						
Ved almensykdommer	2	1	1																																						
Psychosis epileptica	22	12	10		8	8		4	1		-	-		-	1		-	1	3	2		-	2	6	3																
Psychosis alcoholica	20	15	5		5	-		8	4		1	-		1	1		-	-	9	4		-	-	43	14																
Psychosis ex involuione et senio	146	53	93		15	33		26	26		10	33		2	1		-	3	33	47		-	6	133	190																
herav ¹ dont: Vasculære former	62	24	38																																						
Parenchymatøse former	48	21	27																																						
Psychosis syphilogenes	80	65	15		19	4		38	10		4	1		4	-		-	1	38	6		-	2	95	19																
Psychosis ex vitio cerebri	24	14	10		6	6		6	1		1	2		1	1		-	-	5	3		-	-	16	9																
herav ¹ dont: Encephalitiske	4	1	3																																						
Traumatiske	5	5	-																																						
Andre	8	3	5																																						
Psychoses aliae et male definitae	10	3	7		2	3		1	2		-	2		-	-		-	-	1	4		-	-	5	19																
Non insani	16	13	3		8	1		4	2		-	-		1	-		-	-	3	2		2	-	15	6																
I alt . Total	1381	703	678		447	376		215	225		24	59		17	18		11	31	214	243		17	41	741	809																

¹ For flere pasienter er diagnosen ikke nærmere angitt. *Ce groupement ne comprend pas tous les patients.* ² Dont les parents sont célibataires. ³ Dont les parents sont mariés ou antérieurement mariés. ⁴ Dont le père est aliéné. ⁵ Dont la mère est aliénée.

Tabell 6. Hjemstavn for pasienter innlagt for første gang i norsk asyl.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par domicile.

Asyl Hospice	Østfold		Akershus		Oslo	Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland	Bergen	Sogn og fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark		Sum Total		Utland ³	
	Bygder ¹	Byer ²	Bygder	Byer		Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer			Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Sverige	Danmark
Gaustad	4	5	11	-	2	-	-	1	1	1	-	1	-	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	21	-	-	7	1
Eg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	4	24	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	13	-	-	-	-	
Rotvoll	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	18	-	-	1	-		
Rønvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69	13	-	-	-	-		
Reitgjerdet ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-		
Kriminal- asylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dikemark ...	-	-	5	-	216	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6	218	-	-	1	-	-		
Veum	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	-	-	-	-	1	-			
Blakstad	1	42	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	2	-	-	2	-	-			
Sanderud ...	-	-	-	-	55	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	2	-	-	1	-	-			
Presteseter ..	-	-	1	-	-	56	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57	5	-	-	-	-	-	-		
Lierasylet ...	-	-	6	-	-	-	46	17	38	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90	34	-	-	-	-	1	-			
Telemark fyl.	-	-	-	-	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-	-	-	-		
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dale	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	37	-	-	-	-	-	-	-	-	44	37	-	-	-	-	2	-	-	
Valen	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	98	-	1	-	-	-	-	-	-	99	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Neeven- gården	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	74	20	-	-	-	-	-	-	22	77	-	-	-	-	3	-	-	
Rosenberg ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	
Opdøl	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	64	11	-	-	-	64	13	-	-	-	-	1	-	-	-	
Østmarken ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53	17	-	-	-	-	-	-	-	-	
Oslo hospitals	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dedichens ...	5	8	38	-	12	1	2	2	-	2	8	8	1	1	1	1	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	37	1	1	2	8	-	-	-		
Møllendal ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
I alt	53	14	104	1	239	56	259	649	1739	2130	1931	525	946	43100	7827	-	66	1736	2832	456	616	8	-	3	825	520	1	1	4	29	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

¹ Districts ruraux. ² Villes. ³ L'étranger: Suède, Danemark, États-Unis. ⁴ Sans domicile. ⁵ Domicile inconnu.

Tabell 7. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl fordelt etter tidligere levevei.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par occupation antérieure.

Livsstilling Profession	I alt Total	Derav Dont				Personer med egen livs- stilling Personnes exerçant une profession		Forsørgede Personnes soutenues					
						Hu- struer Épou- ses	Barn under 15 år En- fants au-des- sous de 15 ans	Andre familie- med- lemmer Autres membres de famille					
		M	H	K	F			K	F	MH	KF	MH	KF
1. Jord-, skog- og have- brukere	177	92	85	60	6	45	1	-	31	34			
2. Husmenn o. a. arbeidere ved jord-, skog- og have- bruk	120	105	15	102	5	9	-	-	3	1			
3. Fiskere og fangstmenn . .	67	42	25	41	-	19	-	-	1	6			
4. Håndverkere	125	78	47	69	2	34	-	-	9	11			
5. Selvstendige næringsdriv- ende og høiere funksjo- nærer	82	42	40	37	10	23	1	-	4	7			
6. Ingeniører og arkitekter	17	11	6	9	-	5	-	-	2	1			
7. Maskinister, teknikere o. l.	13	9	4	8	-	3	-	-	1	1			
8. Underordnede kontor- og butikkfunksjonærer	60	31	29	31	20	8	-	-	-	1			
9. Betjenter ved jernbaner og sporveier, post-, tele- graf-, telefon-, havne- og brandvesen	12	3	9	3	6	2	-	-	-	1			
10. Sjøfart: skibsførere, styr- menn, maskinister o. l. . .	20	14	6	11	-	3	-	-	3	3			
11. Sjøfart: matroser, fyr- bøtere o. l.	51	43	8	43	-	6	-	-	-	2			
12. Industri- og anleggs- arbeidere	240	126	114	122	55	46	-	-	4	13			
13. Andre arbeidere (ikke ved jordbruk)	80	56	24	53	3	18	-	-	3	3			
14. Overordnede i civil ad- ministrasjon	2	1	1	-	-	-	-	-	1	1			
15. Underordnede i civil ad- ministrasjon	5	2	3	2	1	1	-	-	-	1			
16. Lærere ved folkeskoler .	17	5	12	2	7	1	1	-	2	4			
17. Jordmødre, sykepleier- sker o. l.	8	-	8	-	8	-	-	-	-	-			
18. Kunstnere, journalister o. l.	6	4	2	4	2	-	-	-	-	-			
19. Annet immaterielt arbeide	29	13	16	11	3	11	-	-	2	2			
20. Huslig arbeide	166	-	166	-	166	-	-	-	-	-			
21. Formuesinntekt, pensjon	8	-	8	-	6	-	-	-	-	2			
22. Offentlig og velvedig forsørgede	16	6	10	5	10	-	1	-	-	-			
23. Løsgjengere uten normalt erhverv	6	5	1	4	-	1	-	-	1	-			
24. Livsstilling uoppgitt eller utilstrekkelig angitt . .	54	15	39	4	4	3	1	-	10	32			
I alt . Total	1381	703	678	621	314	238	5	-	77	126			

1, 2. Agriculture, horticulture et exploitation des forêts. 3. Pêche maritime, pêche à la baleine. 4. Artisans. 5—9. Industrie, commerce et transport par terre. Propriétaires, indépendants et employés. 10, 11. Navigation. 12, 13. Industrie, commerce et transport par terre. Ouvriers. 14—19. Professions libérales et administration publique. 20. Travail domestique. 21. Personnes vivant de leurs revenus. 22. Personnes soutenues par l'assistance publique et privée. 23. Personnes sans travail fixe. 24. Inconnu.

Tabell 8. Direkte gjennleggelses. Readmissions directes.

I. Alle patienter fordelt etter siste utskrivningsår. *Tous les patients répartis par année de sortie.*

Diagnose	I alt Total	Derav Dont		Utskrevet siste gang. <i>Sorties la dernière fois.</i>																				Ukjent Inconnu			
				1936		1935		1934		1933		1932		1931		1930		1929		1928		1927			1926 og før		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		M	K	
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	30	20	10	2	3	5	1	4	1	1	1	2	-	-	1	2	-	-	-	1	-	-	-	3	2	-	1
Psychosis ex constitutione	71	24	47	6	11	4	9	2	10	1	4	3	1	-	1	-	4	2	-	1	2	1	-	3	4	1	1
Psychosis manico-melancholica	127	48	79	12	19	11	21	4	1	3	2	4	5	5	5	-	2	1	4	1	1	-	5	6	13	1	1
Schizophrenia	390	212	178	53	39	59	43	33	16	22	13	10	15	8	11	5	6	2	3	3	5	2	-	11	22	4	5
Psychoses symptomatae	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Psychosis epileptica	8	5	3	1	1	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Psychosis alcoholica	10	9	1	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Psychosis ex involutione et senio	33	16	17	6	3	6	6	-	3	-	-	1	-	1	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	2	-
Psychosis syphilogenes	16	14	2	5	-	4	2	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Psychosis ex vitio cerebri	5	3	2	1	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Psychoses aliae et male definitae	3	2	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Non insani	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
I alt	696	354	342	91	79	94	83	47	31	29	21	21	21	14	20	10	12	6	10	6	8	4	5	26	44	6	8

II. Patienter som har vært utenfor asyl under 1 år, fordelt etter varigheten i måneder.

Patients qui ont été hors des hospices moins d'un an répartis par la durée en mois.

Diagnose	I alt Total	Derav Dont		0		1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
				M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
		Idiotia et psychosis ex imbecillitate	9	5	4	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Psychosis ex constitutione	21	9	12	2	3	1	2	1	2	-	-	1	1	-	2	-	2	1	-	1	-	2	-	-	-	-	-
Psychosis manico-melancholica	50	19	31	4	5	2	3	1	2	1	4	2	3	2	4	2	2	2	1	1	2	-	2	1	2	1	1
Schizophrenia	160	92	68	11	11	12	7	5	8	10	8	15	9	4	6	7	5	9	2	4	7	6	4	7	-	2	1
Psychoses symptomatae	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Psychosis epileptica	4	3	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Psychosis alcoholica	7	6	1	1	1	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Psychosis ex involutione et senio	18	10	8	3	1	2	-	1	1	1	-	-	3	-	1	1	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	1
Psychosis syphilogenes	8	6	2	1	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Psychosis ex vitio cerebri	4	2	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Psychoses aliae et male definitae	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Non insani	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	282	152	130	23	24	19	14	13	14	14	12	18	16	8	13	12	12	14	3	8	9	12	6	8	4	3	3

Tabell 9. Direkte utskrivninger og dødsfall. Fordeling etter utskrivningsmåte.

Sorties directes et décès. Répartition des sorties directes par lieu de destination.

	Direkte utskrevne. <i>Patients directement sortis.</i>																Døde <i>Décédés</i>	
	Med off. forpl. etter lov av 5/6-1925 <i>Entretenus pour compte publique d'après la loi du 5/6-1925</i>								Forpleiet for privat regning eller for forsorgsvesenets regning <i>Entretenus par fonds privés ou par l'assistance publique</i>									
	Til eget hjem, slektninger ¹		Til andre private ²		Til sykehus, fengsler, gamlehjem ³		Til sammen ⁴ <i>Total</i>		Til eget hjem, slektninger ¹		Til andre private ²		Til sykehus, fengsler, gamlehjem ³		Til sammen ⁴ <i>Total</i>			
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		
<i>Asyl Hospice:</i>																		
Gaustad	1	1	14	8	-	-	15	9	18	14	4	3	5	1	30	18	8	3
Eg	-	1	9	9	-	1	9	11	25	27	16	7	-	1	42	35	5	4
Rotvoll	3	1	1	3	-	1	4	5	12	15	5	4	2	-	20	19	7	9
Rønvik	4	5	4	1	1	-	10	7	16	16	-	-	1	-	17	16	8	10
Reitgjerdet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	6	-
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dikemark	-	-	8	5	1	-	9	5	63	73	103	71	6	5	173	149	19	28
Veum	-	2	4	5	1	-	5	7	13	8	-	2	1	-	14	10	9	7
Blakstad	-	-	8	5	-	3	8	8	20	19	3	-	-	-	23	19	3	6
Sanderud	4	4	-	5	-	-	4	9	12	15	3	4	2	3	19	22	7	7
Presteseter	-	-	3	6	2	-	5	6	20	17	-	1	6	1	26	19	4	7
Lierasylet	7	10	6	5	1	-	14	15	45	38	-	-	1	4	48	42	16	16
Telemark fylkes	3	4	4	1	-	-	7	5	6	2	-	-	-	-	6	2	5	6
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dale	9	5	15	10	-	-	24	15	28	29	-	-	2	3	31	32	8	9
Valen	15	8	15	11	2	3	32	22	33	24	-	-	-	1	33	25	9	7
Neevengården	1	-	9	8	2	3	12	11	33	38	2	1	4	4	39	44	10	14
Rosenberg	-	-	6	-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	-	1	-	2	-
Opdøl	-	7	8	17	-	-	8	24	20	31	-	3	-	1	21	35	10	9
Østmarken	6	5	3	11	1	4	10	20	41	32	3	3	2	4	46	41	10	13
Oslo hospitals	-	1	-	1	-	1	-	3	-	3	-	-	-	-	-	3	-	5
Dedichens	2	2	5	3	-	1	7	6	16	22	2	1	1	4	22	27	9	9
Møllendal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	55	56	122	114	11	17	189	188	422	423	141	100	33	32	612	558	155	169

Diagnose:

Idiotia et psychosis ex imbecillitate	2	3	10	11	2	3	14	17	15	15	11	12	2	2	29	30	5	3
Psychosis ex constitutione	1	3	3	5	1	-	6	9	60	61	5	14	4	4	73	81	2	7
Psychosis manico-melancholica	7	9	2	6	-	1	9	16	83	110	1	2	2	5	87	117	9	27
Schizophrenia	37	36	93	78	6	8	136	122	203	182	88	45	9	11	309	238	79	79
Psychoses symptomatice	-	-	-	-	-	-	-	-	7	14	1	-	-	-	8	14	2	10
Psychosis epileptica	2	-	3	3	-	-	5	3	2	4	2	1	2	-	6	5	7	2
Psychosis alcoholica	-	-	1	-	-	-	1	-	9	4	5	-	1	2	16	6	6	1
Psychosis ex involu-tione et senio	-	4	3	9	-	4	3	17	16	14	7	23	4	6	27	43	19	30
Psychosis syphilo-genes	6	1	7	1	2	-	15	2	14	3	15	1	-	-	29	4	19	6
Psychosis ex vitio cerebri	-	-	-	1	-	-	-	1	6	4	4	1	2	1	12	6	6	1
Psychoses aliae et male definitae	-	-	-	-	-	1	-	1	4	8	1	1	1	1	6	10	1	3
Non insani	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	1	-	6	-	10	4	-	-

¹ A sa familie. ² Aux autres particuliers. ³ Aux hospices, prisons etc. ⁴ I sammen er tatt med 1 M og 1 K til ukjent eller uoppgitt utskrivningssted. Pour 1 H et 1 F le lieu de destination est inconnu.

⁵ I sammen er tatt med 16 M og 3 K til ukjent eller uoppgitt utskrivningssted. Pour 16 H et 3 F le lieu de destination est inconnu.

Tabell 10. Direkte utskrivninger. Fordeling etter asyler og etter behandlingens varighet og utfall.
Sorties directes. Répartition par hospices et par durée et résultat du traitement.

Asyl Hospice	Behandlingens varighet <i>Durée du traitement</i>																									Total	Herav utskrevet som <i>Dont</i>															
	Hele måneder <i>Mois entiers</i>												Hele år <i>Années entières</i>														I alt	sinnsyke <i>aliénés</i>	ikke sinnsyke <i>non aliénés</i>													
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	0					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10-14	15-19	20-24	25 +
Gaustad	-	1	4	5	2	3	2	1	1	1	2	4	-	3	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	26	8	4	1	2	4	3	6	5	3	7	2	-	1	72	52	20	
Eg	-	-	6	6	14	11	8	2	-	1	2	4	-	5	1	-	4	4	1	1	3	3	1	1	54	24	4	2	4	2	-	-	-	-	5	1	1	-	97	70	27	
Rotvoll	3	4	3	7	6	4	-	3	1	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	33	4	7	2	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	48	23	25		
Rønvik	2	2	4	7	3	4	5	5	1	1	-	1	2	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	1	35	6	3	-	-	-	1	1	1	-	-	3	-	-	50	24	26	
Reitgjerdet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dikemark	7	18	34	30	33	22	21	13	10	14	15	11	6	6	4	7	4	3	3	5	3	2	4	1	228	48	14	10	10	3	3	2	3	2	8	3	1	1	336	284	52	
Veum	1	1	-	1	1	1	-	-	4	2	3	1	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	14	5	4	1	1	-	2	1	1	5	1	1	-	36	19	17		
Blakstad	3	7	5	4	3	2	2	2	-	1	2	2	1	-	1	-	-	-	1	-	2	-	-	2	33	7	2	3	3	2	-	1	-	-	1	2	2	2	58	45	13	
Sanderud	1	3	7	6	6	4	2	1	2	-	2	1	-	1	-	-	1	-	1	-	1	1	-	34	6	3	-	4	1	-	2	-	-	1	3	-	-	54	38	16		
Presteseter	-	4	5	2	4	3	4	4	-	1	3	1	2	3	-	3	1	-	3	1	-	-	-	1	31	11	4	-	1	-	1	-	1	-	3	-	4	-	56	37	19	
Lierasylet	3	10	11	11	9	7	12	4	3	2	3	5	3	1	-	2	2	-	2	-	1	-	-	2	80	15	6	5	4	2	4	-	-	1	2	-	-	119	111	8		
Telemark fylkes	2	3	1	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	11	3	1	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	1	20	17	3		
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dale	4	9	15	6	10	8	8	3	2	4	5	1	4	2	-	1	1	-	-	-	1	2	-	75	11	2	5	2	1	3	2	1	-	-	-	-	102	74	28			
Valen	3	7	15	14	10	8	4	6	2	1	2	7	2	2	2	-	4	3	1	1	2	2	-	79	19	4	5	2	-	1	-	-	-	1	1	-	112	76	36			
Neevengården	11	17	12	14	5	5	2	5	6	3	1	5	-	1	-	2	2	1	3	-	-	-	-	86	9	2	2	2	1	2	-	-	-	-	1	1	-	106	84	22		
Rosenberg	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	7	7	-	
Opdøl	6	9	6	2	3	6	6	9	-	4	2	4	2	-	2	2	1	1	1	-	1	-	2	57	12	2	3	2	1	4	1	1	1	2	1	1	-	88	56	32		
Østmarken	8	11	12	10	5	16	8	5	3	3	5	2	1	2	5	3	-	2	2	-	-	-	-	88	15	4	1	1	2	-	-	1	1	3	1	-	117	81	36			
Oslo hospital	1	1	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-		
Dedichens	3	14	9	5	8	7	3	1	3	-	-	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	55	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	62	44	18		
Mollendal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
I alt. <i>Total</i>	59	121	149	133	123	113	87	64	34	43	45	54	25	29	21	22	21	19	15	10	12	17	6	11	1025	208	67	41	38	22	22	17	15	10	39	24	12	7	1547	1149	398	

Tabell 11. Direkte utskrivninger. Fordeling efter diagnoser og efter behandlingens varighet og utfall.
Sorties directes. Répartition par diagnoses et par durée et résultat du traitement.

Diagnose <i>Diagnose</i>	Behandlingens varighet <i>Durée du traitement</i>																													Total	Herav utskrevet som <i>Dont</i>										
	Hele måneder <i>Mois entiers</i>														Hele år <i>Années entières</i>														I alt		sinssyk <i>aliénés</i>	ikke sinssyk <i>non aliénés</i>									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	0	1	2	3					4	5	6	7	8	9	10-14	15-19	20-24
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	9	6	10	6	10	3	2	5	5	2	1	1	-	3	3	2	1	1	-	-	-	3	-	2	60	15	1	1	4	1	1	1	1	-	1	3	-	1	90	82	8
Psychosis ex consti- tutione . . .	10	21	24	24	9	7	12	11	3	7	1	7	2	2	1	2	-	2	-	1	1	2	1	1	136	15	8	2	2	1	1	-	-	1	2	-	1	-	169	92	77
Psychosis manico- melancholica . .	10	24	30	21	24	20	12	10	8	3	8	11	3	6	1	1	3	-	3	1	1	1	1	-	181	21	10	2	3	3	3	-	1	1	1	2	-	1	229	82	147
Schizophrenia . .	16	36	55	60	62	59	49	30	13	22	24	25	18	12	15	12	17	15	10	7	9	8	4	7	451	134	37	31	25	14	15	15	13	7	31	16	11	5	805	707	98
Psychoses sympto- maticae	1	3	4	2	4	1	3	1	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	8	14
Psychosis epilep- tica	1	3	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	9	3	1	2	-	-	1	1	-	-	-	2	-	-	19	17	2
Psychosis alcho- holica	1	4	2	2	1	4	2	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	23	16	7
Psychosis ex invo- lutione et senio	5	16	8	6	7	8	4	2	2	7	5	6	-	2	-	4	-	-	-	1	1	-	-	76	8	1	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	90	80	10
Psychosis syphilo- genes	-	1	5	5	3	7	1	2	2	-	1	1	1	2	-	-	-	1	1	-	-	1	-	28	6	6	2	2	2	1	-	-	1	2	-	-	-	-	50	45	5
Psychosis ex vitio cerebri	3	2	2	1	-	1	1	2	1	-	1	-	-	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	14	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	12	7
Psychoses aliae et male definitae . .	2	4	1	2	2	1	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	8	9
Non insani	1	1	6	2	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	14
I alt. <i>Total</i>	59	121	149	133	123	113	87	64	34	43	45	54	25	29	21	22	21	19	15	10	12	17	6	11	1025	208	67	41	38	22	22	17	15	10	39	24	12	7	1547	1149	398

Tabell 12. Pasienter døde på
Décès dans les hospices. Causes de

Nr.	Dødsårsak <i>Cause de décès</i>	I alt	Derav <i>Dont</i>		Asyler										Hospices			
			M	K	Gautstad	Eg	Rotvoll	Rønvik	Reitgjerdet	Kriminalasylet	Dikemark	Veum	Blakstad	Sanderud	Presteseter	Lierasylet	Telemark fylkes	Kristiansands
1	Tyfus og paratyfus. <i>Fièvre typhoïde ou paratyphoïde</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Erysipelas. <i>Erysipèle</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Tuberkulose i lunger og andre organer. <i>Tuberculose</i>	81	42	39	3	3	6	7	4	-	9	4	1	4	1	5	3	-
4	Pyæmi og septikæmi. <i>Pyémie et septicémie</i>	8	4	4	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	1	1	-
5	Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	3	2	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-
6	Diabetes. <i>Diabète sucré</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Andre blod-, ernærings- og indresekresjons- sykdommer. <i>Autres maladies du sang, de la nutrition et des gl. endocrines</i>	4	1	3	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
8	Akutt encephalitt og purulent meningitt. <i>Encéphalite aiguë et méningite purulente</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Apopleksi, trombose og emboli i hjernen. <i>Hémorragie cérébrale, emboli ou thrombose cérébrale</i>	16	6	10	-	-	2	-	-	4	1	1	1	-	1	1	-	-
10	Tabes dorsalis, paralysis generalis og lues cerebri. <i>Tabès dorsalis, paralysie générale et lues cerebri</i>	18	13	5	-	-	1	1	-	5	-	-	-	-	2	-	-	-
11	Epilepsi. <i>Épilepsie</i>	6	5	1	1	1	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-
12	Andre organiske nervesykdommer. <i>Autres maladies organiques du système nerveux</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Andre sinnssykd. <i>Autres maladies mentales</i>	4	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Arteriosklerose. <i>Artériosclérose</i>	10	5	5	2	-	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-
15	Andre sykdommer i hjerte og kretsløpsorganer. <i>Autres maladies du coeur et de l'appareil circulatoire</i>	31	13	18	1	1	1	1	-	4	1	4	1	3	3	1	-	-
16	Plevritt. <i>Pleurite</i>	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
17	Andre sykdommer i åndedretsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil circulatoire</i>	54	25	29	1	2	4	1	-	7	2	4	3	7	-	-	-	-
18	Diarré og enteritt. <i>Diarrhée et entérite</i>	14	3	11	1	-	1	1	-	1	3	-	1	-	3	1	-	-
19	Andre sykdommer i fordøielsesorganene. <i>Autres maladies de l'appareil digestif</i>	13	7	6	-	-	1	1	-	1	1	-	-	2	-	-	-	-
20	Cystitt, pyelitt og cystopyelonefritt. <i>Cystite, pyélite et cystopyélonéphrite</i>	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Andre sykdommer i nyrene og uro-genitalorganene. <i>Autres maladies de l'appareil génital</i>	8	3	5	1	-	-	-	-	1	-	1	-	2	1	-	-	-
22	Kreft o. a. ondartede svulster. <i>Cancer et autres tumeurs malignes</i>	10	5	5	-	-	-	-	-	4	-	1	1	2	-	-	-	-
23	Andre svulster. <i>Autres tumeurs</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Senilitet. <i>Sénilité</i>	18	8	10	1	-	2	1	-	5	-	1	-	1	-	-	-	-
25	Kroniske forgiftninger. <i>Empoisonnements chroniques</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Selv mord. <i>Suicide</i>	8	3	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
27	Forgiftninger, skader og andre ulykker. <i>Morts violentes</i>	5	3	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
28	Andre dødsårsaker. <i>Autres causes de décès</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Ukjent eller uopgitt dødsårsak. <i>Cause de décès inconnue ou mal définie</i>	5	1	4	-	-	1	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-
	I alt. Total	324	155	169	11	9	16	18	6	47	16	9	14	11	32	11	-	-

¹ Herav akutt 2 M og 3 K, kronisk 1 M og 8 K. *Dont aiguës 2 H et 3 F, chroniques 1 H*

asylene. Dødsårsaker og alder.

décès et âge des patients au décès.

Dale	Valen	Neevengården	Rosenberg	Opdøl	Østmarken	Oslo hospitals	Dedichens	Møllendal	Alder = fylte år		Age = années d'âge														Nr.											
									15-19 år ans		20-24 år ans		25-29 år ans		30-34 år ans		35-39 år ans		40-44 år ans		45-49 år ans		50-59 år ans			60-69 år ans		70-79 år ans		80+ år ans		Ukjent Inconnu				
									M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1						
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2						
4	8	5	-	7	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3						
-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4						
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5						
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6						
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7						
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8						
1	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9						
1	2	3	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	2	-	5	2	3	1	-	-	-	-	-	10						
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11						
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	12						
1	-	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13						
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14						
2	-	2	-	4	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2	2	4	-	1	4	2	3	3	2	1	5	-	-	15						
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16						
3	1	3	1	6	4	-	5	-	-	-	-	-	1	3	-	2	1	-	-	1	2	1	1	2	-	4	6	5	5	3	8	4	5	-	17	
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	1	4	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18		
-	2	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	1	1	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	19		
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20		
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	21	
-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	4	1	1	1	-	-	22		
2	-	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	2	5	3	4	-	-	24	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25
-	-	-	-	1	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29
17	16	24	2	19	23	5	18	-	-	-	-	2	9	5	16	8	12	11	17	19	15	9	18	20	19	28	19	19	20	30	9	17	1	1		

Tabell 13. Arbeidsvirksomheten.

Le nombre d'aliénés occupés au travail dans les hospices.

Asyl Hospice	Gjennomsnittlig daglig antall arbeidende <i>Moyenne quotidi- enne des patients travailleurs</i>			I prosent av middelbelegget <i>En pour-cent de la moyenne quot. des tous les patients</i>			Det gjennomsnittlige daglige antall arbeidende ved de forskjellige arter av arbeide <i>Moyenne quotidienne des patients travaillants, par espèce de travail</i>																				
							Utearbeide			Hjelper til ved asylsets drift ellers			Hjelper bare til på sitt eget rum		Håndverk, hånd- arbeide		Enklere mekanisk beskjeftig- else		Kontor- arbeide		Annet arbeide						
	I alt Total	M	H	K	F	I alt Total	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	
Gaustad	286.9	146.7	140.2		50	47	54	23.0	1.4	50.5	58.5	23.8	11.4	39.9	68.1	7.1	-	2.4	0.8	-	-	-	-	-	-	-	-
Eg	144.7	82.3	62.4		43	45	40	34.5	3.3	42.8	19.5	-	-	5.0	39.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotvoll	186.2	95.8	90.4		56	55	57	49.0	1.0	25.8	28.6	-	-	21.0	60.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rønvik	257.3	118.2	139.1		76	64	89	26.3	4.3	2.5	1.3	30.9	42.6	58.5	90.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reitgjerdet . .	118.2	118.2	-		61	61	-	36.6	-	36.0	-	-	-	42.3	-	3.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kriminalasylet .	11.6	11.6	-		46	46	-	-	-	2.0	-	-	-	9.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.6	-	
Dikemark	432.7	181.3	251.4		54	49	59	29.6	1.9	42.7	49.3	-	-	90.8	198.7	-	-	3.9	-	-	-	-	-	14.3	1.5	-	
Veum	102.2	57.2	45.0		45	43	47	25.6	-	17.6	16.8	-	-	14.0	28.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blakstad	137.0	76.1	60.9		50	48	53	39.6	4.8	30.0	30.5	-	-	5.5	25.6	-	-	1.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sanderud	212.4	122.8	89.6		54	52	56	36.8	1.8	38.5	20.5	-	-	37.0	66.9	-	-	-	-	-	-	-	-	10.5	0.4	-	
Presteseter . . .	129.4	84.6	44.8		55	60	47	40.4	2.6	15.3	13.9	-	1.0	27.9	27.3	-	-	-	-	-	-	-	2	1.0	-	-	
Lierasylet	494.7	263.9	230.8		75	77	73	79.9	3.3	33.9	21.9	-	-	127.8	196.7	22.3	8.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Telemark fylkes	128.3	73.8	54.5		51	53	49	23.3	-	20.2	10.2	-	-	26.8	44.2	2.5	0.1	-	-	-	-	-	-	1.0	-	-	
Kristiansands .	16.5	8.8	7.7		66	68	63	3.6	-	5.2	5.1	-	-	-	2.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dale	164.8	83.7	81.1		40	39	41	24.7	0.3	49.4	29.9	-	0.6	9.6	42.7	-	7.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Valen	241.3	159.5	81.8		67	76	55	56.1	0.2	30.5	12.9	0.6	0.7	58.4	68.0	13.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neevengården .	166.7	74.9	91.8		47	48	46	29.4	-	28.2	24.6	-	26.9	17.3	40.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosenberg	33.2	33.2	-		32	32	-	4.3	-	24.1	-	-	-	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4.4	-	-	
Opdøl	133.8	74.7	59.1		43	47	39	20.3	0.7	26.3	16.2	-	-	12.8	42.2	-	-	-	-	-	-	-	3	15.3	-	-	
Østmarken	189.4	97.1	92.3		67	68	65	-	-	43.6	7.0	-	-	42.0	85.3	11.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Oslo hospitals .	24.5	-	24.5		32	-	32	-	-	-	16.2	-	-	-	8.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dedichens	31.7	17.8	13.9		35	34	35	5.7	-	9.1	5.4	0.8	-	2.1	8.4	-	-	-	-	-	-	-	0.1	0.1	-	-	
Møllendal	26.0	14.0	12.0		29	28	30	-	-	-	-	-	-	1.0	7.0	-	-	-	-	-	-	-	13.0	5.0	-	-	

1 Vedskjæring. 2 Postbud. 3 Drevplukking.

Tabell 14. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon.

Application de moyens coercitifs mécaniques et isolation.

Asyl <i>Hospice</i>	Mekaniske tvangsmidler <i>Moyens coercitifs mécaniques</i>						Isolasjon <i>Isolation</i>								
	Antall patienter <i>Nombre de patients</i>		Antall hele dager	Antall enkelte timer (under 12)	Antall timer i alt <i>Heures</i>	Antall timer pr. 10 000 for- pleiningst.	Antall patienter <i>Nombre de patients</i>		Hvorfor isolert					Antall dager <i>Journées</i>	Antall dager pr. 10 000 forplei- ningsd.
	M	H					K	F	M	K	Uro etc.	Røm- melyst	Sikker- hets- hensyn		
					1 dag = 12 timer		M	H	K	F					
Gaustad	-	-	-	-	-	65	65	130	-	-	-	-	11 188	534	
Eg	22	30	2 864	25 430	59 798	37	28	65	-	-	-	-	6 055	492	
Rotvoll	10	17	-	24 821	24 821	15	16	31	-	-	-	-	1 896	159	
Rønvik	25	29	5 529	818	67 166	12	10	22	-	-	-	-	1 650	133	
Reitgjerdet	-	-	-	-	-	34	-	25	-	-	1	-	1 703	260	
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	16	-	-	-	12	4	-	3 944	4 228	
Dikemark	13	58	-	7 889	7 889	25	57	73	-	-	2	7	809	28	
Veum	1	1	195	1 102	3 442	25	12	37	-	-	-	-	3 814	456	
Blakstad	8	10	1 320	3 572	19 412	28	25	53	-	-	-	-	5 430	548	
Sanderud	20	15	6 002	8 257	80 281	30	18	48	-	-	-	-	5 966	414	
Presteseter	12	23	2 491	1 722	31 614	40	26	¹ 61	² -	² -	-	5	4 771	550	
Lierasylet	67	78	3 523	22 564	64 840	31	38	69	-	-	-	-	1 488	62	
Telemark fylkes	21	18	3 126	7 088	44 600	4	10	14	-	-	-	-	1 853	201	
Kristiansands	-	3	475	330	6 030	-	3	3	-	-	-	-	335	364	
Dale	35	55	5 897	5 027	75 791	31	48	71	1	5	2	-	8 643	571	
Valen	29	39	5 617	54 652	122 056	5	1	6	-	-	-	-	672	51	
Neevengården	-	-	-	-	-	28	38	66	-	-	-	-	4 746	365	
Rosenberg	-	-	-	-	-	22	-	18	-	-	4	-	378	98	
Opdøl	14	42	3 684	20 868	65 076	10	16	12	-	14	-	-	838	74	
Østmarken	1	3	1	20	32	3	-	3	-	-	-	-	4	-	
Oslo hospitals	-	-	-	-	-	-	15	15	-	-	-	-	478	170	
Delichens	31	7	123	445	1 921	23	91	114	-	-	-	-	1 648	492	
Møllendal	1	3	546	-	6 552	1	2	3	-	-	-	-	627	190	

¹ Omfatter uro, rømmelyst, sikkerhetshensyn. ² Se note 1.

Tabell 15. Utdrag

Relevé des dépenses et

	Gaustad		Eg		Rotvoll		Rønvik		Reitgjerdet	
	I alt	Pr. forplei- ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt.	Pr. forplei- ningsdag
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Ordinære utgifter:</i> <i>Dépenses ordinaires</i>										
Lønninger	408 856	1,91	220 484	1,79	249 607	2,10	242 488	1,99	206 550	3,16
Kosthold	207 522	0,97	107 141	0,87	93 513	0,78	92 312	0,76	56 686	0,87
Sykes adspredelse, flids- belønninger, bibliotek .	9 225	0,04	5 259	0,04	4 995	0,04	4 781	0,04	5 000	0,08
Vedlikehold av bygnin- ger etc.	35 874	0,17	17 037	0,14	13 618	0,11	15 539	0,13	16 872	0,26
Inventar	26 157	0,12	12 973	0,11	16 761	0,14	14 089	0,11	8 984	0,14
Lys og brensel	74 047	0,34	32 557	0,26	50 768	0,43	60 936	0,50	19 200	0,29
Medisinske fornødenheter	7 963	0,04	6 416	0,05	5 750	0,05	5 876	0,05	3 000	0,05
Kontorutgifter	3 533	0,02	2 001	0,02	3 255	0,03	2 345	0,02	2 580	0,04
Vask og renhold	12 550	0,06	5 686	0,05	9 232	0,08	8 299	0,07	11 350	0,17
Klæshold og materialer til arbeidsvirksomheten . .	39 140	0,18	20 254	0,16	26 877	0,23	34 088	0,28	10 843	0,16
Jordbruk, gartneri etc. . .	134 070	0,63	40 097	0,33	71 326	0,60	41 006	0,34	37 033	0,56
Andre utgifter	² 16 685	0,08	4 977	0,04	⁴ 37 398	0,31	7 060	0,06	16 918	0,26
Tilsammen <i>Total</i>	975 622	4,56	474 882	3,86	583 100	4,90	528 819	4,35	395 016	6,04
<i>Inntekter (herunder ikke kurlpenger):</i> <i>Recettes</i>										
Emolumenter	90 612	-	35 988	-	41 378	-	35 091	-	21 165	-
Kosthold	16 413	-	4 395	-	9 099	-	3 183	-	1 172	-
Jordbruk, gartneri etc. . .	159 607	-	48 889	-	72 967	-	46 817	-	41 285	-
Arbeidsvirksomheten . . .	10 290	-	2 935	-	7 293	-	15 742	-	7 801	-
Andre inntekter	³ 11 807	-	800	-	8 000	-	3 142	-	315	-
Tilsammen <i>Total</i>	288 729	1,35	93 007	0,76	138 737	1,17	103 975	0,86	71 738	1,10
Ordinære utgifter, netto <i>Dépenses ordinaires, net</i>	686 893	3,21	381 875	3,10	444 363	3,73	424 844	3,49	323 278	4,94
Pr. bespist individ pr. dag kom kostholdet på ca.		0,77		0,72		0,58		0,62		0,75

¹ Par jour de traitement. ² Herav kjøring kr. 14 250. ³ Herav vask kr. 10 000. ⁴ Her-

av regnskapene.

des recettes des hospices.

Kriminal- asylet		Dikemark		Veum		Blakstad		Sanderud		Presteseter	
I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
66 608	7,01	988 025	3,49	142 822	1,69	131 889	1,33	209 744	1,45	126 043	1,45
9 340	0,98	320 105	1,13	71 114	0,84	91 296	0,92	119 236	0,83	89 918	1,03
1 838	0,19	9 996	0,04	3 760	0,04	4 511	0,05	6 652	0,05	3 458	0,04
1 899	0,20	97 341	0,34	7 277	0,09	17 096	0,17	28 394	0,20	12 603	0,15
1 687	0,18	42 990	0,15	7 761	0,09	14 393	0,14	23 814	0,17	10 405	0,12
4 291	0,45	149 234	0,53	27 843	0,33	17 255	0,17	35 027	0,24	32 644	0,37
751	0,08	46 855	0,16	2 958	0,04	3 304	0,03	4 721	0,03	5 086	0,06
277	0,03	7 338	0,03	1 490	0,02	2 712	0,03	2 986	0,02	2 129	0,02
2 491	0,26	26 641	0,09	4 043	0,05	6 077	0,06	9 827	0,07	4 447	0,05
1 258	0,13	65 902	0,23	9 187	0,11	19 559	0,20	39 025	0,27	10 010	0,12
-	-	98 436	0,35	38 465	0,46	53 061	0,53	56 333	0,39	38 757	0,44
1 965	0,21	48 984	0,17	3 672	0,04	6 855	0,07	44 039	0,30	1 867	0,02
92 405	9,72	1 901 847	6,71	320 392	3,80	368 008	3,70	579 798	4,02	337 367	3,87
1 061	-	214 312	-	22 201	-	20 646	-	35 321	-	27 407	-
-	-	3 137	-	9 369	-	3 360	-	2 842	-	5 785	-
-	-	116 326	-	48 850	-	65 459	-	73 722	-	50 595	-
3 721	-	22 390	-	926	-	3 143	-	7 060	-	28 608	-
271	-	6 510	-	3 911	-	3 907	-	38 518	-	-	-
5 053	0,53	362 675	1,23	85 257	1,01	96 515	0,97	157 463	1,09	112 395	1,29
87 352	9,19	1 539 172	5,43	235 135	2,79	271 493	2,73	422 335	2,93	224 972	2,58
	0,91		0,83		0,65		0,77		0,72		0,85

under bøker. ⁵ Herunder beklædning.

Tabell 15 (forts.). Utdrag

	Lierasylet		Telemark fylkes		Kristiansands		Dale		Valen	
	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Ordinære utgifter:</i>										
<i>Dépenses ordinaires</i>										
Lønninger	440 952	1,86	147 771	1,62	³ 16 390	1,79	222 045	1,48	208 165	1,61
Kosthold	231 795	0,97	85 203	0,93	³ 19 020	2,08	127 707	0,85	109 045	0,84
Sykes adspredelse, flids- belønninger, bibliotek .	13 500	0,06	3 913	0,04	254	0,03	3 347	0,02	3 556	0,03
Vedlikehold av bygnin- ger etc.	29 678	0,13	20 660	0,23	5 451	0,60	16 674	0,11	38 593	0,30
Inventar	9 590	0,04	8 000	0,09	1 068	0,12				
Lys og brensel	82 638	0,34	27 486	0,30	1 897	0,21	39 108	0,26	32 217	0,25
Medisinske fornødenheter	8 645	0,04	2 758	0,03	178	0,02	8 505	0,06	6 592	0,05
Kontorutgifter	4 850	0,02	1 019	0,01	-	-	1 297	0,01	2 252	0,02
Vask og renhold	13 372	0,06	3 862	0,04	1 167	0,13	4 444	0,03	3 981	0,03
Klæshold og materialer til arbeidsvirksomheten .	¹ 97 042	0,41	15 908	0,17	848	0,09	27 203	0,18	27 716	0,21
Jordbruk, gartneri etc. .	87 371	0,37	43 215	0,47	-	-	21 891	0,15	31 436	0,24
Andre utgifter	² 32 128	0,14	6 377	0,07	1 250	0,13	13 036	0,09	19 601	0,15
Tilsammen Total . .	1051561	4,44	366 172	4,00	47 523	5,20	485 257	3,24	483 154	3,73
<i>Inntekter (herunder ikke korpenger):</i>										
<i>Recettes.</i>										
Emolumenter	60 095	-	25 822	-	⁴ -	-	44 321	-	57 606	-
Kosthold	10 200	-	7 781	-	⁴ -	-	6 760	-	11 224	-
Jordbruk, gartneri etc. .	95 500	-	51 046	-	-	-	42 187	-	39 987	-
Arbeidsvirksomheten . .	16 622	-	5 270	-	-	-	1 861	-	45 736	-
Andre inntekter	9 746	-	200	-	-	-	68	-	10 208	-
Tilsammen Total . .	192 163	0,81	90 119	0,99	-	-	95 197	0,64	164 761	1,27
Ordinære utgifter, netto <i>Dépenses ordinaires, net</i>	859 398	3,63	276 053	3,01	47 523	5,20	390 060	2,60	318 393	2,46
Pr. bespist individ pr. dag kom kostholdet på ca. .	-	0,77	-	0,71	-	1,78	-	0,70	-	0,61

¹ Herunder klæshold til pasienter i privatpleien. ² Herav: Den økonomiske nevnd 10568.
³ Herunder pensjoner. ⁴ Uoppgitt.

av regnskapene.

Neevengården		Rosenberg		Opdøl		Østmarken		Oslo hospitals		Dedichens		Møllendal	
I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
³ 194274	1,51	³ 55 524	1,18	³ 131870	1,19	206 201	1,94	^{3,5} 49542	1,76	100 752	2,95	35 930	1,09
³ 136501	1,06	³ 38 992	0,83	102 190	0,92	78 837	0,74	³ 30 509	1,09	85 605	2,51	31 295	0,95
3 577	0,03	1 827	0,04	3 651	0,03	4 475	0,04	1 275	0,05	1 815	0,05	2 000	0,06
28 762	0,22	13 896	0,29	16 705	0,15	25 001	0,23	16 357	0,58	35 731	1,05	9 016	0,28
19 682	0,15	5 413	0,12	17 308	0,16	15 158	0,14	2 301	0,08	-	-		
33 078	0,26	7 039	0,15	27 639	0,25	37 821	0,35	10 202	0,36	15 743	0,46	7 368	0,22
7 577	0,06	144	-	2 934	0,03	6 059	0,06	1 120	0,04	6 586	0,19	412	0,01
2 261	0,02	397	0,01	2 408	0,02	1 394	0,01	-	-	3 151	0,09	425	0,01
6 938	0,05	1 736	0,04	5 477	0,05	6 243	0,06	2 562	0,09	6 554	0,19	1 654	0,05
23 295	0,18	8 226	0,17	22 541	0,20	20 498	0,19	447	0,02	-	-	11 715	0,36
78 040	0,60	-	-	32 913	0,30	28 389	0,27	-	-	-	-	-	-
38 535	0,30	1 327	0,03	13 789	0,13	24 060	0,23	6 179	0,22	16 553	0,49	5 520	0,17
572 520	4,44	134 521	2,86	379 425	3,43	454 136	4,26	120 494	4,29	272 490	7,98	105 335	3,20
4	-	4	-	4	-	29 658	-	4	-	-	-	-	-
4	-	4	-	6 148	-	1 056	-	4	-	-	-	-	-
90 252	-	-	-	34 626	-	30 526	-	-	-	2 134	-	-	-
-	-	-	-	4 981	-	6 704	-	-	-	-	-	-	-
1 692	-	608	-	7 458	-	408	-	-	-	-	-	-	-
91 944	0,71	608	0,01	53 213	0,48	68 352	0,64	-	-	2 134	0,06	-	-
480 576	3,73	133 913	2,85	326 212	2,95	385 784	3,62	120 494	4,29	270 356	7,92	105 335	3,20
-	0,81	-	0,83	-	0,73	-	0,60	-	⁶	-	1,64	-	0,84

dispensærvirksomheten 4 225, automobildrift 8 775, diverse 8 560. ³ Nettobeløp. ⁴ Se note 3.

Tilleggstabell 1. Antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag efter lov av 5/6 1925, og de samlede utgifter ved deres forpleining for stat og kommune i 1936.¹

Le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'état d'après la loi du 5/6 1925 et les frais totaux de l'entretien de ces aliénés (les frais de l'État et des communes ensemble) en 1936.

Hjemstavn <i>Domicile</i>	Antall sinnssyke Nombre des aliénés		Utgifter <i>Frais totaux</i> kr.	Hjemstavn <i>Domicile</i>	Antall sinnssyke Nombre des aliénés		Utgifter <i>Frais totaux</i> kr.
	I alt <i>Total</i>	Derav på asyl ² Dont dans les hospices ²			I alt <i>Total</i>	Derav på asyl ² Dont dans les hospices ²	
Østfold Byer. Villes Bygder. <i>Distr. rur.</i>	788	407	744 078	Rogaland Byer Bygder	352	460	735 742
	230	101	220 206		430	268	380 602
	558	306	523 872		422	192	355 140
Akershus Byer Bygder	865	556	915 250	Hordaland	922	426	716 583
	8	6	7 266		Bergen	706	451
857	550	907 984	Sogn og Fjordane Byer Bygder	420		195	385 022
Oslo	1891	1448		1 800 373	420	195	385 022
	Hedmark Byer Bygder	638	469	662 486	Møre og Romsdal Byer Bygder	831	452
29		23	38 512	194		134	191 972
609		446	623 974	637		318	495 634
Opland Byer Bygder	484	360	421 132	Sør-Trøndelag Byer Bygder	694	433	647 165
	37	28	38 720		254	185	259 408
	447	332	382 412		440	248	387 757
Buskerud Byer Bygder	694	469	648 808	Nord-Trøndelag Byer Bygder	373	199	314 289
	204	115	166 636		29	14	21 895
	490	354	482 172		344	185	292 394
Vestfold Byer Bygder	704	489	653 675	Nordland Byer Bygder	778	351	592 901
	248	179	241 522		76	48	75 884
	456	310	412 153		702	303	517 017
Telemark Byer Bygder	752	384	750 450	Troms Byer Bygder	442	173	324 520
	227	102	231 073		60	35	59 423
	525	282	519 377		382	138	265 097
Aust-Agder Byer Bygder	405	165	341 906	Finnmark Byer Bygder	308	127	223 919
	111	45	89 536		56	31	49 201
	294	120	252 370		252	96	174 718
Vest-Agder Byer Bygder	513	220	454 098	Riket i alt	14 060	8 234	12 725 141
	146	71	165 528		4 936	3 284	4 742 895
	367	149	288 570		9 124	4 950	7 982 246

¹ I tabellen er ikke tatt med utlendinger og hjemstavnløse sinnssyke. Statens utgifter til forpleining av hjemstavnløse sinnssyke var i 1936: kr. 289 323. *Le tableau ne comprend pas étrangers et aliénés sans domicile. Les frais de l'État de l'entretien des aliénés sans domicile étaient en 1936: kr. 289 323.*

² Sinnssyke som enten hele året eller i en del av året har vært forpleiet i asyl. Hammerfest pleiehjem er her regnet som asyl. *Aliénés traités toute l'année ou part de l'année dans un hospice d'aliénés (Hammerfest pleiehjem incl.)*

Tilleggstabell 2. Antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag utenfor asyl i 1936 ifølge opgaver fra de offentlige læger.

Le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'État hors des hospices en 1936.

Forpleiningssted <i>Préfectures ou traités</i>	I alt <i>Total</i>	Pr. 1. jan. 1936				Tilgang i året <i>Entrés</i>				I alt behandlet i året <i>Traités pendant l'année</i>				Avgang i året <i>Sortis</i>				I alt <i>Total</i>	Pr. 31. des. 1936				Heit nye tilfelle <i>Cas nouveaux</i>				Døde <i>Décédés</i>																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
		M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F		M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
		Østfold	211	84	127	29	37	113	164	19	16	242	94	148	15	10	4		3	688	318	370	51	60	369	439	40	44	715	329	386	17	18	20	17	Oslo	9	5	4	-	1	5	5	-	-	10	5	5	-	1	-	-	Hedmark	155	63	92	15	26	78	118	17	23	156	61	95	7	15	5	3	Opland	139	81	58	16	14	97	72	17	11	141	80	61	1	4	7	4	Buskerud	591	279	312	59	48	338	360	41	34	623	297	326	-	3	8	12	Vestfold	165	66	99	15	18	81	117	12	10	176	69	107	3	2	6	2	Telemark	225	100	125	22	30	122	155	17	17	243	105	138	12	14	8	6	Aust-Agder	165	65	100	20	19	85	119	12	8	184	73	111	11	4	3	3	Vest-Agder	203	101	102	25	9	126	111	12	3	222	114	108	9	3	4	3	Rogaland	458	228	230	41	28	269	258	24	27	476	245	231	8	14	8	13	Hordaland	720	271	449	59	48	330	497	27	36	764	303	461	18	22	9	16	Bergen	8	3	5	1	1	4	6	-	3	7	4	3	1	1	-	1	Sogn og Fjord.	215	93	122	12	8	105	130	8	8	219	97	122	5	5	4	5	Møre og Romsdal	354	168	186	11	31	179	217	18	24	354	161	193	4	1	3	-	Sør-Trøndelag	248	113	135	8	13	121	148	14	16	239	107	132	2	2	8	5	Nord-Trøndelag	181	88	93	9	7	97	100	9	13	175	88	87	3	1	1	7	Nordland	426	224	202	25	22	249	224	16	14	443	233	210	13	13	10	8	Troms	172	89	83	18	13	107	96	13	14	176	94	82	17	8	5	9	Finnmark	218	102	116	61	36	163	152	42	31	242	121	121	11	6	4	2	I alt <i>Total</i>	5551	2541	3010	497	469	3038	3479	358	352	5807	2680	3127	157
Hedmark	155	63	92	15	26	78	118	17	23	156	61	95	7	15	5	3	Opland	139	81	58	16	14	97	72	17	11	141	80	61	1	4	7	4	Buskerud	591	279	312	59	48	338	360	41	34	623	297	326	-	3	8	12	Vestfold	165	66	99	15	18	81	117	12	10	176	69	107	3	2	6	2	Telemark	225	100	125	22	30	122	155	17	17	243	105	138	12	14	8	6	Aust-Agder	165	65	100	20	19	85	119	12	8	184	73	111	11	4	3	3	Vest-Agder	203	101	102	25	9	126	111	12	3	222	114	108	9	3	4	3	Rogaland	458	228	230	41	28	269	258	24	27	476	245	231	8	14	8	13	Hordaland	720	271	449	59	48	330	497	27	36	764	303	461	18	22	9	16	Bergen	8	3	5	1	1	4	6	-	3	7	4	3	1	1	-	1	Sogn og Fjord.	215	93	122	12	8	105	130	8	8	219	97	122	5	5	4	5	Møre og Romsdal	354	168	186	11	31	179	217	18	24	354	161	193	4	1	3	-	Sør-Trøndelag	248	113	135	8	13	121	148	14	16	239	107	132	2	2	8	5	Nord-Trøndelag	181	88	93	9	7	97	100	9	13	175	88	87	3	1	1	7	Nordland	426	224	202	25	22	249	224	16	14	443	233	210	13	13	10	8	Troms	172	89	83	18	13	107	96	13	14	176	94	82	17	8	5	9	Finnmark	218	102	116	61	36	163	152	42	31	242	121	121	11	6	4	2	I alt <i>Total</i>	5551	2541	3010	497	469	3038	3479	358	352	5807	2680	3127	157	147	117	119																																																		
Vestfold	165	66	99	15	18	81	117	12	10	176	69	107	3	2	6	2	Telemark	225	100	125	22	30	122	155	17	17	243	105	138	12	14	8	6	Aust-Agder	165	65	100	20	19	85	119	12	8	184	73	111	11	4	3	3	Vest-Agder	203	101	102	25	9	126	111	12	3	222	114	108	9	3	4	3	Rogaland	458	228	230	41	28	269	258	24	27	476	245	231	8	14	8	13	Hordaland	720	271	449	59	48	330	497	27	36	764	303	461	18	22	9	16	Bergen	8	3	5	1	1	4	6	-	3	7	4	3	1	1	-	1	Sogn og Fjord.	215	93	122	12	8	105	130	8	8	219	97	122	5	5	4	5	Møre og Romsdal	354	168	186	11	31	179	217	18	24	354	161	193	4	1	3	-	Sør-Trøndelag	248	113	135	8	13	121	148	14	16	239	107	132	2	2	8	5	Nord-Trøndelag	181	88	93	9	7	97	100	9	13	175	88	87	3	1	1	7	Nordland	426	224	202	25	22	249	224	16	14	443	233	210	13	13	10	8	Troms	172	89	83	18	13	107	96	13	14	176	94	82	17	8	5	9	Finnmark	218	102	116	61	36	163	152	42	31	242	121	121	11	6	4	2	I alt <i>Total</i>	5551	2541	3010	497	469	3038	3479	358	352	5807	2680	3127	157	147	117	119																																																																																																					
Vest-Agder	203	101	102	25	9	126	111	12	3	222	114	108	9	3	4	3	Rogaland	458	228	230	41	28	269	258	24	27	476	245	231	8	14	8	13	Hordaland	720	271	449	59	48	330	497	27	36	764	303	461	18	22	9	16	Bergen	8	3	5	1	1	4	6	-	3	7	4	3	1	1	-	1	Sogn og Fjord.	215	93	122	12	8	105	130	8	8	219	97	122	5	5	4	5	Møre og Romsdal	354	168	186	11	31	179	217	18	24	354	161	193	4	1	3	-	Sør-Trøndelag	248	113	135	8	13	121	148	14	16	239	107	132	2	2	8	5	Nord-Trøndelag	181	88	93	9	7	97	100	9	13	175	88	87	3	1	1	7	Nordland	426	224	202	25	22	249	224	16	14	443	233	210	13	13	10	8	Troms	172	89	83	18	13	107	96	13	14	176	94	82	17	8	5	9	Finnmark	218	102	116	61	36	163	152	42	31	242	121	121	11	6	4	2	I alt <i>Total</i>	5551	2541	3010	497	469	3038	3479	358	352	5807	2680	3127	157	147	117	119																																																																																																																																																								
Bergen	8	3	5	1	1	4	6	-	3	7	4	3	1	1	-	1	Sogn og Fjord.	215	93	122	12	8	105	130	8	8	219	97	122	5	5	4	5	Møre og Romsdal	354	168	186	11	31	179	217	18	24	354	161	193	4	1	3	-	Sør-Trøndelag	248	113	135	8	13	121	148	14	16	239	107	132	2	2	8	5	Nord-Trøndelag	181	88	93	9	7	97	100	9	13	175	88	87	3	1	1	7	Nordland	426	224	202	25	22	249	224	16	14	443	233	210	13	13	10	8	Troms	172	89	83	18	13	107	96	13	14	176	94	82	17	8	5	9	Finnmark	218	102	116	61	36	163	152	42	31	242	121	121	11	6	4	2	I alt <i>Total</i>	5551	2541	3010	497	469	3038	3479	358	352	5807	2680	3127	157	147	117	119																																																																																																																																																																																																											
Sør-Trøndelag	248	113	135	8	13	121	148	14	16	239	107	132	2	2	8	5	Nord-Trøndelag	181	88	93	9	7	97	100	9	13	175	88	87	3	1	1	7	Nordland	426	224	202	25	22	249	224	16	14	443	233	210	13	13	10	8	Troms	172	89	83	18	13	107	96	13	14	176	94	82	17	8	5	9	Finnmark	218	102	116	61	36	163	152	42	31	242	121	121	11	6	4	2	I alt <i>Total</i>	5551	2541	3010	497	469	3038	3479	358	352	5807	2680	3127	157	147	117	119																																																																																																																																																																																																																																																														
Troms	172	89	83	18	13	107	96	13	14	176	94	82	17	8	5	9	Finnmark	218	102	116	61	36	163	152	42	31	242	121	121	11	6	4	2	I alt <i>Total</i>	5551	2541	3010	497	469	3038	3479	358	352	5807	2680	3127	157	147	117	119																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
I alt <i>Total</i>	5551	2541	3010	497	469	3038	3479	358	352	5807	2680	3127	157	147	117	119																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			

Rettelse: I tilsvarende tabell for 1935 er rekkefølgen av de tre første fylkesnavn byttet om i forspalten. Rekkefølgen skal være: Østfold, Akershus, Oslo. Desuten manglet i 1935 opgaver for Stav pleiehjem (Akershus), Floen centralhjem (Hordaland) og Hammerfest pleiehjem (Finnmark). *Correction: Dans le tableau correspondant pour 1935 la succession des noms des préfectures doit être: Østfold, Akershus, Oslo.*

Tilleggstabell 3. Antall sinnssykeerklæringer utstedt av de off. læger og andre praktiserende læger i 1935 og 1936.

Le nombre des personnes déclarées aliénées par les médecins publics et les praticiens en 1935 et 1936.

Fylker <i>Préfectures</i>	1935								1936										
	Antall utstedte sinnssykeerklæringer i året. <i>Nombre des personnes déclarées aliénées</i>				Av de erklærte sinnssyke i året blev innlagt på asyl <i>Dont reçus dans les hospices</i>				Antall utstedte sinnssykeerklæringer i året. <i>Nombre des personnes déclarées aliénées</i>				Av de erklærte sinnssyke i året blev innlagt på asyl <i>Dont reçus dans les hospices</i>						
	I alt <i>Total</i>	M	H	K	F	I alt <i>Total</i>	M	H	K	F	I alt <i>Total</i>	M	H	K	F	I alt <i>Total</i>	M	H	K
Østfold	91	44	47		52	27	25			99	58	41			57	34	23		
Akershus	152	69	83		104	45	59			137	71	66			84	43	41		
Oslo	327	151	176		286	134	152			435	183	252			354	169	185		
Hedmark	72	32	40		58	24	34			65	29	36			48	22	26		
Opland	73	42	31		59	35	24			73	34	39			64	32	32		
Buskerud	70	30	40		60	27	33			92	40	52			58	23	35		
Vestfold	60	29	31		44	20	24			69	36	33			61	33	28		
Telemark	84	38	46		41	19	22			73	34	39			32	18	14		
Aust-Agder . . .	46	26	20		34	18	16			53	31	22			38	23	15		
Vest-Agder . . .	64	31	33		55	26	29			74	43	31			48	26	22		
Rogaland	110	59	51		63	36	27			100	50	50			59	36	23		
Hordaland	153	75	78		117	61	56			141	80	61			100	61	39		
Bergen	94	55	39		80	47	33			125	67	58			120	62	58		
Sogn og Fjord.	44	23	21		31	17	14			47	25	22			30	14	16		
Møre og Romsdal	¹ 92	38	53		¹ 77	29	47			90	41	49			79	35	44		
Sør-Trøndelag .	120	58	62		105	52	53			66	38	28			62	37	25		
Nord-Trøndelag	48	27	21		39	24	15			41	23	18			36	19	17		
Nordland	89	51	38		57	34	23			115	59	56			61	30	31		
Troms	59	32	27		36	22	14			59	34	25			21	13	8		
Finnmark	41	20	21		34	16	18			47	23	24			28	13	15		
I alt <i>Total</i>	¹ 1 889	930	958		¹ 1 432	713	718			2 001	999	1 002			1 440	743	697		

¹ Herav 1 med uopgitt kjønn. *Comprends une personne dont le sexe est inconnu.*

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1937 (forts. suite):

- Nr. 113. Norges postverk 1936. (*Statistique postale.*)
- 114. Norges handel 1936. (*Commerce.*)
- 115. Pelsdyrtellingen i Norge 1936. (*Élevage d'animaux à fourrure au 1er septembre 1936.*)
- 116. Det civile veterinærvesen 1935. (*Service vétérinaire civil.*)
- 117. Kommunenes skatteligning og budgetter 1936—37. (*Répartition d'impôts et budgets des communes.*)
- 118. Industriarbeidertrygden 1934. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 119. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1. juli 1937. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er juillet 1937.*)
- 120. Norges private aktiebanker og sparebanker 1936. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1936.*)
- 121. Norges bergverksdrift 1936. (*Mines et usines.*)
- 122. Folkemengdens bevegelse 1935 og 1931—35. (*Mouvement de la population.*)
- 123. Kommunenes gjeld m. v. pr. 30. juni 1937. (*Dette etc. des communes.*)
- 124. Meieribruket i Norge 1936. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1936.*)
- 125. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1935. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 126. Forsikringsselskaper 1936. (*Sociétés d'assurances.*)

Trykt 1938.

- Nr. 127. Syketrygden 1936. (*Assurance-maladie nationale.*)
- 128. Norges jernbaner 1936—37. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 129. Rekruttering 1934 og 1935. (*Recrutement.*)
- 130. Skatteligningen 1937—38. (*Répartition d'impôts.*)
- 131. Norges industri 1936. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 132. Jordbruksstatistikk 1937. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
- 133. Kommunevalgene 1937. (*Élections en 1937 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 134. Telegrafverket 1936—37. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 135. Kriminalstatistikk 1935 og 1936. (*Statistique de la criminalité pour les années 1935 et 1936.*)
- 136. Norges kommunale finanser 1935—36. (*Finances des communes.*)
- 137. Sjømannstrygden 1935. Fiskertrygden 1935. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 138. Norges handel 1937. (*Commerce.*)
- 139. Norges fiskerier 1936. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 140. Det civile veterinærvesen 1936. (*Service vétérinaire civil.*)
- 141. Norges postverk 1937. (*Statistique postale.*)
- 142. Industriarbeidertrygden 1935. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 143. Sinnssykeasylenes virksomhet 1936. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

Statistisk Årbok for Norge, siste årgang 1937. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)

Statistisk-økonomisk oversikt, siste årgang 1937. (*Aperçu de la situation économique en 1937.*)

Statistiske Meddelelser. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)

Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)

Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. (*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årbok» og «Norges handel» er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk Årbok 1914—1916, 1919, 1920, 1926—1930 og 1934.

Norges handel 1911—1915, 1921 og 1929.

30. juni 1938.